

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Evaluarea calității și conformității proiectului			
Ministerul Mediului aviz nr.04-07/2240 din 06.08.2025	1.	<i>Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 nu se încadrează în categoria documentelor de politici și planificare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, care stabilesc cadrul pentru aprobarea de dezvoltare a activităților planificate din anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 și fac obiectul unei evaluări strategice de mediu obligatorii. La fel, proiectul Programului examinat nu stabilește cadrul pentru punerea în aplicare a oricăror activități planificate pentru care este necesar actul permisiv emis în conformitate cu Legea nr.160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător și, prin urmare, nu necesită o evaluare strategică de mediu, inclusiv o evaluare a biodiversității.</i>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor aviz nr.05-17/182/1206 din 13.08.2025	1.	<i>La proiectul hotărârii</i> Din lista contrasemnatarilor se propune de exclus ministrul finanțelor, întrucât, potrivit art. 36 alin. 2 al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.	Se acceptă.
	2.	<i>La proiectul Programului</i> La compartimentul VII „Costuri” se propune de divizat costul indicat de 1 066 600,0 mii lei cu detalierea sumei ce urmează a fi acoperită din surse interne și surse externe, pentru a înțelege ponderea surselor de finanțare și presiunea financiară asupra bugetului de stat. În același timp, atragem atenția asupra unui risc financiar ce ține de costurile neacoperite și neidentificarea partenerilor de dezvoltare pentru acoperirea acestor cheltuieli, fapt ce va duce la suportarea costurilor menționate din bugetul de stat.	Se acceptă. Compartimentul VII „Costuri” a fost completat și modificat, sursele de finanțare au fost reflectate dezagregat.

	3.	La compartimentul IX „Autorități și instituții responsabile de implementarea programului” se propune în pct.2 de exclus „Ministerul Finanțelor”, întrucât în conformitate cu structura și competențele funcționale, potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr.696/2017, domeniul managementului integrat al frontierei de stat nu intră în sfera sa de responsabilitate.	Nu se acceptă. Ministerul Finanțelor este parte a sistemului de management integrat al frontierei de stat și este reprezentat de Secretarul de stat responsabil de domeniul finanțe publice în Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, conform Hotărârii Guvernului nr.902/2015 ¹ . Mai mult, Ministerul Finanțelor are în subordine Serviciul Vamal, conform Hotărârii de Guvern nr.696/2017, autoritate nemijlocit responsabilă de controlul frontierei de stat.
	4.	La proiectul Planului de acțiuni Denumirea coloanei 8 „Cod program/Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” urmează de modificat în „Cod program/Subprogram bugetar”, întrucât sursele de finanțare sunt incluse în coloanele 5-7. Totodată, coloana 8 urmează de completat cu subprogramul corespunzător pentru a putea monitoriza cheltuielile aferente acțiunilor incluse.	Se acceptă. Completările au fost operate.
	5.	La acțiunile 4 și 6 se propune de exclus „Ministerul Finanțelor” în calitate de instituție responsabilă de realizarea acestora, reieșind din obiecția expusă la compartimentul IX din proiectul Programului.	Nu se acceptă. Ministerul Finanțelor este identificat în Planul de acțiuni în calitate de autoritate ierarhic superioară Serviciului Vamal.
	6.	La acțiunea 11, indicatorul 3 autorul propune crearea funcțiilor specializate cu un cost acoperit din bugetul de stat de 230 000,0 mii lei fără a fi divizat pe ani. În același timp, nu este clar dacă pentru realizarea acțiunii respective sunt prevăzute alocații în proiectul Cadrului bugetar pe termen mediu pentru anii 2026-2028 (CBTM 2026-2026) sau acestea urmează a fi alocate suplimentar. În lipsa unei clarități pe marginea acțiunii propuse,	Se acceptă. Planul de acțiuni a fost modificat, costul necesar este neacoperit și a fost divizat pe ani (în versiunea actuală – acțiunea 15).

¹ A se vedea atribuțiile Consiliului la pct.5 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902/2015.

		inclusiv a costului aferent estimat la 230 000,0 mii lei, urmează a fi completat atât Programul, cât și Nota de fundamentare, cu informații adiționale și detaliate la nivel de funcții și cheltuieli de personal ce impactează acțiunea propusă conform planului de acțiuni. În acest sens, la această etapă, ministerul este în imposibilitatea de a se expune definitiv pe marginea programului remis spre examinare.	
	7.	La <i>acțiunea 13</i> , costul total indicat în coloana 4 nu corespunde cu însumarea sumelor incluse în coloanele 5-7 „Sursa de finanțare (mii lei)”. Obiecția e valabilă inclusiv pentru acțiunile 30, 31.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite și adaptate.
	8.	La <i>acțiunile 14 și 15</i> se solicită de indicat costurile necesare pentru implementarea acțiunilor indicate.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite și completate.
	9.	La <i>acțiunea 23</i> este prevăzut <i>construcția unui Centru chinologic al Poliției de frontieră</i> cu un cost de 40 000,0 mii lei, acoperit din surse externe în perioada anilor 2026-2027. În același timp, nu este clar cine este donatorul și dacă mijloacele respective urmează a fi reflectate în bugetul de stat, întrucât în proiectul CBTM 2026-2028 nu sunt prevăzute mijloace din surse externe pentru construcția unui astfel de Centru.	Se acceptă. Sursa de finanțare a fost completată (<i>acțiunea 28</i>).
	10.	Proiectul Planului de acțiuni urmează de completat la final cu un rând nou „Total” care va însuma costul tuturor acțiunilor incluse în tabel.	Se acceptă parțial. Costurile totale a Programului, precum și divizate pe surse de finanțare au fost reflectate la Capitolul VII Costuri, în partea descriptivă, în <i>Tabelul nr.2 Costuri de implementare, mii lei</i>
	11.	La Nota de fundamentare În pct. 4.2. „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” sintagma „ <i>vor fi acoperite din bugetul de stat prin alocații aprobate anual de Ministerul Finanțelor</i> ”, de reformulat, întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă adoptată de către Parlament.	Se acceptă. Sintagma a fost reformulată.
Cancelaria de Stat	1.	La capitolul Introducere , în ceea ce privește referința la Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, conform cadrului	Se acceptă.

Raport de evaluare a calității și conformității anexă la nr. 21/1-113-8672 din 14.08.2025		normativ în vigoare, se impune revizuirea textului prin înlocuirea sintagmei „aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2022” cu sintagma „aprobată prin Legea nr. 315/2022”. Totodată, denumirile utilizate pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD 16 și ODD 9) nu corespund formulărilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 953/2022 privind aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei 2030, fiind necesară ajustarea acestora în conformitate cu terminologia oficială și prezentarea modului în care Programul se corelează cu aceste obiective.	Referințele la actele normative au fost corectate. Denumirile Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă au fost ajustate conform prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 953/2022.
	2.	Referința la actele normative incluse în proiect trebuie efectuată cu respectarea prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care stipulează că, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică stabilită într-un alt act normativ, pentru a evita reproducerea normelor complementare, se indică elementul structural sau constitutiv corespunzător, precum și denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului respectiv. Astfel, la aliniatul „Prezentul Program corespunde viziunii Strategiei securității naționale a Republicii Moldova (...)” este necesară completarea cu referința la actul de aprobare a Strategiei – Hotărârii Parlamentului nr. 391/2023, cu menționarea expresă a punctului 28, din care au fost preluate direcțiile de acțiune.	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu referințele la actele normative.
	3.	Cu referire la Capitolul Analiza Situației, se recomandă revizuirea acestui capitol și sintetizarea informației în vederea menținerii elementelor și aspectelor importante ce sunt considerate esențiale pentru formularea obiectivelor generale/specifice ale proiectului Programului. În acest capitol, se recomandă asigurarea comparabilității cu alte sisteme spre care tinde Republica Moldova, în special cu cele europene.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit. Secțiunile au fost menținute considerându-se esențiale, or acestea corespund componentelor din cadrul modelului de gestionare europeană integrată a frontierelor (GEIF), conform prevederilor articolului 9 al Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă ² . Angajamentul de a alinia

² Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/ALL/?uri=CELEX%3A32019R1896>

			Programul la componentele GEIF rezidă în prevederile Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029. Descrierea fiecărei componente corespunde priorităților de politică și orientărilor strategice, aprobate la nivel de UE prin Comunicarea Comisiei privind instituirea politicii strategice multianuale pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor, COM/2023/146, CELEX 52023DC0146
	4.	Pentru a reda o imagine mai clară și bine argumentată a situației, se recomandă identificarea și descrierea grupurilor vulnerabile legate de fiecare problemă, prezentarea datelor relevante dezagregate, analiza cauzelor și evoluției acestora, precum și includerea exemplurilor și bunelor practici internaționale care pot fi adaptate contextului național.	Se acceptă parțial. Capitolul a fost completat. Au fost identificate grupurile vulnerabile și au fost dezagregate datele în măsura în care sunt disponibile și relevante (cu referire la migrația ilegală și traficul de ființe umane). La pct.55 (și Figura 7) au fost reflectate datele privind migrația ilegală, divizând datele despre trecerile ilegale a cetățenilor Ucrainei, din considerentul că aceștia prezintă actualmente, majoritatea covârșitoare, profilul imigrantului ilegal fiind - refugiat, solicitant de azil, preponderent bărbați cu vârste cuprinse între 18-43 ani. Pct.140 evidențiază dezagregarea datelor privind victimele traficului de ființe umane.

	5.	Se vor descrie detaliat posibilele evoluții ale problemelor (proгноze) în situația în care Guvernul nu va interveni cu politici și măsuri (status-quo).	Se acceptă parțial. Au fost descrise posibilele evoluții acolo unde pot fi estimate și în măsura în care au impact asupra societății (se referă la evoluțiile criminalității frontaliere). A fost completat pct.31 cu evoluțiile privind dezechilibrul traversărilor frontierei de stat în diferite puncte de trecere a frontierei de stat. În pct.42 au fost estimate consecințele lipsei intervențiilor pentru dotarea și capacitatea aeroportului cu sisteme de control și de securitate. La pct.57 a fost evidențiată posibila evoluție a migrației ilegale în cazul păstrării status-quo-ului. Pct.71 estimează o posibilă evoluție generalizată a activităților ilegale la frontiera de stat, fără intervenția statului în consolidarea componentei de control al frontierei. Totodată, este evidențiat și riscul de discreditare a eforturilor de aliniere la standardele UE. Riscul de a compromite eforturile de integrare europeană, deși nu este descris separat în cadrul Programului, este unul general și evident în situația în care managementul frontierei de stat nu va fi adaptat conceptului european de gestionare integrată, or, Programul <i>per se</i>, este structurat și adaptat orientărilor strategice europene și soluțiile propuse prin acest document
--	----	--	---

			de politici publice vizează compatibilitatea sistemului național de gestionare a frontierei cu cel european. Pct.83 evidențiază efectele neintervenției în dezvoltarea componentei de analiză a riscurilor și informațiilor, care se referă și la componenta privind schimbul de informații și cooperare. Pct.112 marchează consecințele lipsei de intervenție privind controlul segmentului central al frontierei moldo-ucrainene.
	6.	În vederea identificării și formulării obiectivelor conform tipului de document de politici publice, se recomandă parcurgerea repetată a pct. 18.4. din Regulament.	Se acceptă. Obiectivele generale au fost preluate fidel din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030. Obiectivele specifice au fost revizuite. Criteriile de măsurare și termenele de realizare se conțin în indicatorii de impact și țintele de referință, or obiectivul urmează a fi interpretat în întregime cu acești indicatori.
	7.	Programul prevede opt obiective specifice, relevante și aliniate cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, care este în proces de actualizare. Totuși, unele obiective specifice: • sunt formulate mai mult ca activități, nu ca rezultate clare și măsurabile; • lipsesc criterii de măsurare și termene (conform principiului SMART), ceea ce complică evaluarea;	Se acceptă Obiectivele specifice au fost revizuite și reformulate încât să respecte criteriul SMART.

		• nu reflectă uniform impactul asupra beneficiarilor, fiind axate pe activități interne; • nu pot fi corelate direct cu indicatori de rezultat, limitând monitorizarea. Prin urmare, se recomandă reformularea obiectivelor astfel, încât să respecte principiul SMART și să vizeze schimbări măsurabile în securitatea frontierelor, eficiența operațională și cooperarea interinstituțională. Mai jos este propus exemplul de reformulare pentru un obiectiv specific: <i>Obiectivul specific 1.1:</i> Asigurarea, până în 2030, a unei acoperiri complete și continue a zonelor cu risc ridicat la frontieră prin sisteme de supraveghere de ultimă generație și patrule autonome, pentru reducerea cu cel puțin X% a incidentelor de trecere ilegală.																															
	8.	Capitolul Costuri , <i>Tabelul nr. 2</i> , urmează a fi completat, prin includerea estimărilor financiare pentru întreaga perioadă de implementare a Programului, acoperind toți anii (2026-2030) prevăzuți în Program.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit, costurile au fost estimate.																														
	9.	La capitolul Indicatori de monitorizare, având în vedere necesitatea completării <i>Tabelului nr. 1</i> cu sursa de date și pentru a preveni interpretările eronate, se recomandă prezentarea distinctă a indicatorilor de impact aferenți obiectivelor generale și a indicatorilor de rezultat aferenți obiectivelor specifice, conform tabelului de mai jos. <table><tr><th>Nr.</th><th>Indicator de rezultat/ impact</th><th>Valoare a de referință 2025</th><th>Valoarea țintă 2030</th><th>Sursa de date</th></tr><tr><td colspan="5">Obiectiv general 1:</td></tr><tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr><tr><td colspan="5"><i>Obiectivul specific 1:</i></td></tr><tr><td>1.1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr><tr><td colspan="5"><i>Obiectivul specific 2:</i></td></tr></table>	Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoare a de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date	Obiectiv general 1:					1				Ministerul Afacerilor Interne	<i>Obiectivul specific 1:</i>					1.1				Ministerul Afacerilor Interne	<i>Obiectivul specific 2:</i>					Se acceptă. Indicatorii sunt prezentați conform tabelului recomandat.
Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoare a de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date																													
Obiectiv general 1:																																	
1				Ministerul Afacerilor Interne																													
<i>Obiectivul specific 1:</i>																																	
1.1				Ministerul Afacerilor Interne																													
<i>Obiectivul specific 2:</i>																																	

		2.1				Ministerul Afacerilor Interne		
	10.	Capitolul Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare , se va completa <i>expres</i> cu frecvența și data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală a Programului în adresa Guvernului. De asemenea, se vor menționa metodele și instrumentele care vor fi utilizate pentru colectarea datelor și informațiilor necesare, în baza cărora vor fi întocmite rapoartele, procesul prin care acestea vor fi consultate și aprobate, precum și procedurile de revizuire a intervențiilor planificate conform concluziilor și recomandărilor incluse în rapoarte. Mai mult ca atât, se vor include prevederi privind obligativitatea publicării rapoartelor pe site-ul web oficial al ministerului.						Se acceptă. Capitolul a fost completat cu informația relevantă.
	11.	Capitolul Autorități și instituții responsabile , se va completa cu informația privind autoritățile/instituțiile cu responsabilități de implementare și descrierea rolului fiecăreia în realizarea Programului (în special a celor prevăzute în planul de acțiuni), fapt ce va contribui și la eficientizarea procesului de raportare și monitorizare.						Se acceptă. Capitolul a fost completat cu rolul autorităților.
	12.	Deși în Nota de fundamentare a Programului sunt menționate consultările cu părțile interesate, Programul nu oferă o descriere detaliată și clară a procesului de consultare sau a modului în care rezultatele acestora au fost integrate în Program. Documentul urmează a fi completat cu detalii privind mecanismul de consultare publică a documentului, cine sunt părțile interesate și care a fost instrumentul de implicare a acestora la fundamentarea acțiunilor propuse (exemplu: focus-grup, masă rotundă, interviu, sondaj, chestionar, ședința grupului de lucru etc.).						Se acceptă. Proiectul a fost completat cu informații privind procesul de consultare publică la Capitolul I. Introducere, la pct.15.
	13.	Cu privire la Planul de acțiuni , în conformitate cu prevederile Regulamentului, menționăm următoarele:						
		- Se va asigura estimarea costurilor pentru toate acțiunile care nu au fost costificate cu excluderea indicării valorii „zero” în lipsa unei estimări financiare justificate.						Se acceptă. Toate acțiunile conțin estimări.

		- Costurile estimate urmează a fi corelate cu programele/subprogramele bugetare. De asemenea, se vor indica sursele de finanțare.	Se acceptă. Au fost indicate sursele.
		- Denumirea coloanei 8 „Cod program/Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” va fi redenumită în „Cod program/Subprogram bugetar”, întrucât informațiile privind sursele de finanțare sunt deja reflectate în coloanele 5–7. De asemenea, coloana 8 va fi completată cu subprogramul corespunzător, pentru a asigura posibilitatea monitorizării cheltuielilor aferente acțiunilor incluse.	Se acceptă. Modificări operate în coloanele vizate din Planul de acțiuni.
		- Pentru a delimita instituțiile responsabile de implementarea Programului de alți actori-cheie, Planul de acțiuni va fi completat cu o coloană suplimentară: „Co executori”, care va include toate părțile implicate în realizarea obiectivelor Programului.	Se acceptă. Completări operate.
		- În coloana „Termene de realizare” se va indica expres termenul limită de realizare, în formatul trimestru-an (<i>exemplu: Trim. I, 2026</i>). Pentru acțiunile cu caracter periodic sau permanent, se va specifica termenul limită pentru raportarea anuală, iar indicatorul va viza termenul final de implementare.	Se acceptă. Termenele revizuite.
		- În coloana „Instituții responsabile” denumirile vor fi uniformizate prin utilizarea formei complete, evitându-se situațiile în care unele instituții sunt indicate prin abreviere, iar altele prin denumirea integrală.	Se acceptă. Denumirile au fost uniformizate.
		- Pentru a asigura precizia și comparabilitatea datelor, unii indicatori vor fi revizuiți. De exemplu, la acțiunea nr. 37 este indicat doar <i>Nr. instruirilor realizate; Nr. angajaților instruiți</i> , însă este necesară și cuantificarea acestora (<i>de exemplu: cel puțin 30 instruirii realizate; cel puțin 250 angajați instruiți</i>).	Se acceptă. Indicatorii au fost revizuiți.
	14.	Proiectul documentului de politici publice va fi ajustat la recomandările sus expuse și promovat în conformitate cu prevederile Regulamentului și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	15.	Până la prezentarea proiectului Programului Cancelariei de Stat spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se recomandă examinarea și coordonarea acestuia de către Direcția coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.	Se acceptă.
	16.	Suplimentar, subliniem faptul că, potrivit pct. 63.11 din Regulament, Ministerul Afacerilor Interne urma să inițieze procedura de evaluare strategică	Se acceptă.

		de mediu prin depunerea la Ministerul Mediului, a documentelor necesare în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, înainte de remitere spre evaluare către Cancelaria de Stat. În acest context, se vor respecta toate etapele prevăzute de Regulament.	Ministerul Afacerilor Interne a solicitat evaluarea strategică de mediu. Avizul Ministerului Mediului este integrat în prezenta Sinteză.
	17.	Potrivit prevederilor pct. 63.15 din Regulament, după ajustarea proiectului conform celor menționate, acesta va fi prezentat spre examinare și validare în cadrul Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, cu întocmirea sintezei privind obiecțiile, propunerile și recomandările din Raport, precum și cele prezentate de Ministerul Finanțelor și Ministerul mediului în expertizele sale.	Se acceptă.
Avizare			
Ministerul Afacerilor Externe Aviz nr. DI/3/041-10459 din 09.10.2025	1.	Ministerul Afacerilor Externe (MAE) a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> și, în limita competențelor, comunică lipsa de obiecții.	Se acceptă.
	2.	Concomitent, MAE formulează următoarele observații: 1. În Capitolul V „Indicatori de monitorizare”, tabelul nr. 1, obiectivul general nr. 1, acțiunea nr. 1, în rubrica „Sursa de date”, urmează a fi eliminată sintagma „și Integrării Europene” din denumirea MAE.	Se acceptă. MAE a fost exclus din lista furnizorilor de informații.
	3.	2. Aceeași acțiune nr. 1 din obiectivul general nr. 1, include MAE în lista furnizorilor de date pentru indicatorul de impact „Rată a cazurilor depistate în raport cu numărul total de evenimente înregistrate” pentru obiectivul „Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației”. În redacția actuală, obiectivul și indicatorul de impact respective nu specifică expres ce date pot/urmează a fi furnizate de MAE. Respectiv, MAE consideră necesară detalierea indicatorului de impact nr. 1 pentru obiectivul general nr. 1, pentru a oferi un plus de claritate la ce cazuri depistate se referă.	Se acceptă. MAE a fost exclus din lista furnizorilor de informații. Obiectivul general 1 și indicatorul de impact corespund exact formulării din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 și nu pot fi modificați sau detaliați.
Serviciul Tehnologia Informației	1.	Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> , Instituția Publică	Se acceptă.

și Securitate Cibernetică Aviz nr. 1.4/1590/25 din 06.10.2025		„Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, prin prisma competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Mediului Aviz nr. 02-07/2772 din 10.10.2025	1.	Urmare examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026- 2030 (număr unic 752/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului comunică susținerea acestuia cu luarea în considerare a următoarei propuneri. În vederea asigurării credibilității, propunem autorului să includă sursa datelor prezentate în tabele (ex. <i>Figura nr.1 Dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport prin punctele de trecere a frontierei de stat terestre, Figura nr.2 Fluxul de persoane prin punctele de trecere a frontierei de stat (top 10); Figura nr.3 Bunuri transportate pe cale rutieră, mii tone; Figura nr.4 Fluxul de persoane, sectorul MDA - UKR (stânga) sectorul MDA - ROU (dreapta); Figura nr.8 Traficul ilicit de țigări</i>).	Se acceptă. Completări operate în text.
Congresul Autorităților Locale din Moldova Aviz nr. 294 din 07.10.2025	1.	1. <u>Considerații generale</u> Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), în continuare Proiect. CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele. 2. <u>Legislația aplicabilă</u> • Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; • Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14; • Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006; • Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006; • Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern. 3. <u>Constatări/obiecții</u> CALM menționează că domeniul managementului integrat al frontierei de stat ține de competența autorităților publice centrale sau reprezintă un domeniu de importanță general statală. APL doar pot contribui la consolidarea domeniului managementului integrat al frontierei de stat.	Se acceptă.

		Respectiv, în rezultatului examinării Proiectului, nu au fost depistate devieri de la respectarea principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat în modul stabilit.	
Ministerul Finanțelor Aviz nr. 05-17/218/1454 din 07.10.2025	1.	Ministerul Finanțelor a examinat, proiectul Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030, NU 752/MAI/2025 și comunică următoarele. I. La Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030. 1. Pe parcursul întregului text, la folosirea cuvintelor „efectuarea controlului în linia a doua” se va face trimitere la nota de subsol „în sensul Legii nr.28/2004”, pentru clarificarea cadrului legal aplicabil.	Se acceptă. Detalieri la nota de subsol nr.12
	2.	2. Punctul 51 din Program se va exclude, având în vedere că acțiunea de la Obiectivul specific 1.3, crt. 20 este de competența Serviciului Vamal, asigurând astfel o delimitare clară a responsabilităților.	Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată. Pct.51 din Program nu creează dublare de responsabilități. Excluderea pct.51 nu asigură delimitarea atribuțiilor, totodată argumentarea autorului avizului contravine propunerii sale ulterioare, de a exclude indicatorul de rezultat de care este responsabil Serviciul Vamal din Obiectivul specific 1.3, crt. 20 .
	3.	3. La compartimentul VI „Costuri” din Program, în tabelul nr.2 „Costuri de implementare, mii lei” se propune de ajustat costurile la obiectivul specific nr.1.1. și 1.4., întrucât acestea sunt indicate eronat în raport cu datele prevăzute în Planul de acțiuni.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite inclusiv prin prisma avizelor.
	4.	Totodată, se consideră necesar ca autorul proiectului la pct.189 să substituie sintagma „alocate din contul bugetului național” cu sintagma „și alți parteneri în vederea identificării și oferirii surselor de asistență financiară externă, care să acopere desfășurarea acțiunilor planificate care nu au suport bugetar”.	Nu se acceptă. Sintagma „1 504 620,0 mii lei rămân a fi neacoperite, urmând a fi negociate cu partenerii de dezvoltare sau alocate din contul bugetului național” deja presupune accesarea finanțării externe și nu este justificată dublarea

			propusă. Programul și Planul de acțiuni la acesta acoperă perioada 2026-2030, perioadă în care urmează planificări bugetare pe termen mediu și anumite costuri neacoperite la moment, pot fi prevăzute de CBTM pentru anii ulteriori.
	5.	Concomitent, se constată că suma costurilor neacoperite constituie circa 1 487 920,0 mii lei, cheltuieli care urmează a fi preponderent efectuate în perioada 2026-2028 (în sumă de circa 658 920,0 mii lei). În acest context atragem atenția asupra unui risc financiar ce ține de costurile indicate, deoarece alocații pentru realizarea acestor acțiuni nu sunt prevăzute în CBTM 2026-2028. Prin urmare, se solicită revizuirea costurilor și identificarea surselor de finanțare pentru implementarea acțiunilor menționate prin atragerea partenerilor de dezvoltare pentru finanțarea acestor cheltuieli.	Nu se acceptă. Sursele de finanțare identificate la momentul elaborării proiectului Programului au fost reflectate la acțiunile corespunzătoare. Evaluarea documentului anterior de politici demonstrează totuși că majoritatea activităților desfășurate au fost posibile datorită surselor de finanțare provenite de la parteneri externi, care au jucat un rol vital în susținerea implementării. Aceste surse au fost identificate inclusiv pe parcursul implementării Programului anterior.
	6.	II. La Planul de Acțiuni 1. Obiectivul specific 1.1. - la nr. crt. 4, urmează a fi revăzut rolul de co-executor al Ministerului Finanțelor; - la nr. crt. 6, la rubrica „Instituție responsabilă”, textul „Co-executor: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)” se va exclude;	Nu se acceptă. Considerăm oportun a menține rolul de co-executor a Ministerului Finanțelor la acțiunea nr.4, reieșind din faptul că, soluțiile privind gestionarea de către Poliția de Frontieră a fâșiei de protecție a frontierei de stat vor implica, în anumite cazuri, măsura de expropriere care va atrage costuri bugetare.

			Considerăm important a menține rolul de co-executor al Ministerului Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) ori Poliția de Frontieră trebuie să fie inclusiv beneficiar al acțiunii.
	7.	2. Obiectivul specific 1.3. - la nr. crt. 15: la rubrica „Indicatori de monitorizare, textul „Infrastructură fizică consolidată în 100% PTF” se va substitui cu textul „Infrastructură fizică asigurată în 6 PTF (Unguri, Larga 1, Ocnița 2, Costești, Grimăncăuți, Tudora); la rubrica Costul total, textul „10000,0” se va substitui cu textul „3600,0”; la rubrica Costuri neacoperite (divizate pe ani): textul ”2026-5 000,0” se va substitui cu textul „2026-1800,0”; textul ”2027-5 000,0” se va substitui cu textul „2027-1800,0” .	Se acceptă. Modificări operate în text.
	8.	Concomitent, la rubrica „indicatorul de monitorizare” indicatorul „funcții specializate create” se menționează că autorul nu a adus claritate pe marginea acțiunii propuse, inclusiv ce implică costul aferent estimat la 230 000,0 mii lei. În acest sens programul, inclusiv Nota de fundamentare nu a fost ajustată corespunzător referitor la informațiile/detațiile adiționale la nivel de funcții și cheltuieli de personal ce impactează acțiunea propusă conform planului de acțiuni. În acest sens, se solicită autorului completarea proiectului cu informații/detații care să aducă claritate situației.	Se acceptă parțial. Operaționalizarea controlului în linia II, se referă la implementarea controalelor la trecerea frontierei de stat, în linia a doua, care reprezintă o metodă suplimentară de control la trecerea frontierei care include controlul persoanelor, inclusiv corporal, al documentelor, al bunurilor pe care le dețin, precum și al mijloacelor de transport. Conform bunelor practici din statele membre UE, acest control este efectuat într-un loc special, separat de locul efectuării controlului în prima linie, de către ofițeri dedicați, specializați și instruiți corespunzător. Prezentul aspect este reflectat inclusiv în ultimul Raport privind Pachetul de extindere al

		Comisiei Europene pentru anul 2025³ referitor la Republica Moldova, în care este specificat exhaustiv „Moldova trebuie să adopte legislație de punere în aplicare prin operaționalizarea controalelor de linia a doua în toate punctele de trecere a frontierei. De asemenea, trebuie să își consolideze capacitatea de a efectua controale de linia a doua în conformitate cu standardele UE (<u>cu echipamente adecvate, inclusiv digitale, infrastructură și personal dedicat/specializat</u>).” Instituirea controlului în linia a doua cu proces distinct este necesar pentru alinierea la prevederile Codului Frontierelor Schengen și recomandările din Catalogul Schengen, care prevăd separarea clară a verificărilor aprofundate de cele din linia întâi. Această delimitare sporește eficiența operațională, permite tratarea individualizată a cazurilor de risc și contribuie la respectarea principiului fluxului liber pentru persoanele care nu ridică suspiciuni. Necesitatea instituirii unei funcții distincte pentru controlul în linia a doua este susținută și de Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, prin Reforma 7.6.14 din Agenda de reforme aferente Planului de creștere
--	--	---

³ https://enlargement.ec.europa.eu/moldova-report-2025_en, pag.55, alineat 3.

			al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027. Documentul prevede în mod expres consolidarea controalelor în linia a doua în toate punctele de trecere a frontierei deschise traficului internațional, prin instituirea funcției specializate, precum și dotarea corespunzătoare cu echipamente și infrastructură, în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Pentru asigurarea controlului în linia a doua în punctele de trecere a frontierei deschise traficului internațional (fără a include segmentul central și PTFS aeroportuare), a fost estimat un necesar de 164 funcții. Personalul, organizat în regim de 4 ture, urmează să realizeze verificări aprofundate, analiză de risc, interviuarea călătorilor și identificarea documentelor falsificate sau contrafăcute. Totodată, în eventualitatea redeschiderii punctelor de trecere de pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, va fi necesară suplimentarea cu încă 28 funcții pentru cel puțin 3 puncte de trecere. Costul aferent estimat la 230 000,0 mii lei ar acoperi necesarul de personal estimat. Nu considerăm relevant ca această detaliere să se regăsească în Nota de fundamentare sau nemijlocit în textul Programului și poate fi reflectată în Sinteză. <i>Per a contrario</i>, toate acțiunile din Planul
--	--	--	--

			de acțiuni ar trebui detaliate în Nota de fundamentare.
	9.	- la nr. crt. 20: la rubrica „Indicatori de monitorizare”, textul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere” se va exclude; la rubrica „Instituție responsabilă”, textul „Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)” se va exclude, deoarece sistemul automatizat de citire a plăcuțelor de înmatriculare este de competența Serviciului Vamal. Menționăm că la moment au fost instalate camere de scanare a plăcuțelor de înmatriculare în 3 puncte de trecere (Palanca, Otaci și Criva).	Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată. Implementarea unui sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei este o măsură care se aliniază la obiectivul strategic de digitalizare la nivel național – care reprezintă un pilon de modernizare în cadrul Strategiei de dezvoltare "Moldova Europeană 2030". Această inițiativă va contribui la asigurarea unei administrații publice mai transparente, eficiente și accesibile cetățenilor și mediului de afaceri și la crearea unui ecosistem de interoperabilitate pentru schimbul de date între instituții. Inițiativa respectivă este importantă și prin prisma integrării europene, inclusiv interoperabilitatea ulterioară cu sistemele IT la scară largă ale UE și automatizarea proceselor. Drept exemplu de bună practică, în cadrul evaluării Schengen a Croației, echipa de evaluatori a remarcat că „Există un nivel foarte ridicat de automatizare a proceselor care asigură că Sistemul de Informații Schengen este verificat sistematic, inclusiv o serie de bune practici, cum ar fi verificarea sistematică automată a tuturor

		vehiculelor din declarațiile vamale primite și <u>verificarea prealabilă automată a tuturor vehiculelor în Sistemul de Informații Schengen prin intermediul recunoașterii automate a numerelor de înmatriculare la frontierele terestre.</u> Toate aceste aspecte contribuie la asigurarea unui nivel ridicat de securitate în spațiul Schengen.⁴” Remarcăm că, la nivel național extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri a fost discutată în cadrul mai multor ședințe interinstituționale, inclusiv pe platforma Cabinetului Prim-ministrului. Poziția oficială a Serviciului Vamal asupra prezentei inițiative, exprimată prin răspunsul nr. 28/05-7543 din. 13.06.2025 (se anexează) rezumă că extinderea sistemelor poate fi realizată, în condiția întreprinderii anumitor măsuri prealabile, printre care: modificarea cadrului normativ, analiza asupra funcționalității sistemului și identificarea surselor de finanțare pentru dezvoltarea sistemului IT. În același sens, Ministerul Afacerilor Interne, a informat Șeful Cabinetului Prim-ministrului, prin demersul nr. 40/2084
--	--	---

⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/3641d86b-98f2-4a43-ac1b-09c6d8edc238_en?filename=Schengen%20evaluation%20of%20Croatia.pdf , pag.3

			din 13 iunie 2025 (se anexează), oportunitatea explorării în continuare, a posibilităților de dezvoltare și interconectare a sistemelor informatice. Conchidem, că păstrarea în cadrul Programului a acțiunii 20 în formularea actuală este indispensabilă pentru a asigura continuitatea proceselor și eforturilor autorităților în această inițiativă.
	10.	3. Obiectivul specific 2.1. - la nr.crt. 26, 30 și 31 menționăm că în proiectul CBTM pentru anii 2026-2028 la cheltuieli de investiții capitale nu sunt preconizate mijloace financiare pentru construcția infrastructurii Centrului chinologic și a 12 subdiviziuni ale Poliției de Frontieră. Concomitent, în Planul de acțiuni nu este clar stipulat potențialul partener de dezvoltare pentru implementarea proiectelor nominalizate din contul surselor externe.	Nu se acceptă. La acțiunea 26, costurile sunt parțial acoperite de DGEneșt și prin Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027. O altă parte de costuri rămân neacoperite și urmează a fi bugetate sau identificați alți parteneri de dezvoltare. La acțiunea 30, costurile sunt total acoperite din asistență externă, prin suportul Germaniei Costurile pentru acțiunea 31 sunt total neacoperite, iar executorul nemijlocit este Ministerul Finanțelor prin Serviciul Vamal, respectiv nu este clară propunerea sau obiecția autorului referitor la această acțiune.
	11.	Pornind de la faptul că, în prezent se elaborează proiectul CBTM pentru anii 2026-2028, se propune ajustarea proiectului Planului de acțiuni în cauză după aprobarea CBTM pentru anii 2026-2028 de către Guvern. Prin urmare,	Nu se acceptă. În constatarea nr.5 din aviz se menționează că alocații pentru

		este important de remarcat că pentru a fi incluse în proiectele CBTM/legii bugetului de stat, proiectele de investiții urmează a fi examinate și evaluate conform modului stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice.	realizarea acțiunilor fără acoperire bugetară din proiect, nu sunt prevăzute în CBTM 2026-2028. Astfel, aprobarea CBTM pentru anii 2026-2028 nu va impune ajustarea proiectului Planului de acțiuni, nici revizuirea costurilor.
	12.	4. Obiectivul specific 2.3. - la nr. crt. 38: la rubrica „Indicatori de monitorizare”: textul „Control extins în cel puțin 4 noi puncte comune cu România” se va substitui cu textul „Control în cel puțin 3 noi puncte comune de trecere a frontierei cu România”; cuvintele „Controlul comun și” se vor exclude; textul „Patrularea comună pe întreg segmentul moldo-ucrainean implementat” se va delimita, iar ca instituție responsabilă se va indica Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), deoarece patrularea pe întreg segmentul moldo-ucrainean nu este de competența Serviciului Vamal.	Se acceptă. Modificări operate în Plan.
	13.	Totodată, se propune includerea costurilor separat pentru Serviciul Vamal: rubrica „Costul total” se va completa cu cifrele „166574,7”; rubrica „Costuri neacoperite” (divizate pe ani), textul: „2026-10 000,0 2027-10 000,0 2028-10 000,0 2029-10 000,0 2030-10 000,0” se va substitui cu textul: „2026 - 166374,7”; rubrica „Costul acoperit din bugetul de stat și asistență externă” pentru anul 2026 se va completa cu textul „200,00”.	Se acceptă.
	14.	Suplimentar, Planul de acțiuni urmează de completat la final cu un rând nou „Total” care va însuma costul tuturor acțiunilor incluse în tabel.	Se acceptă.
Biroul Politici de Reintegrare Aviz nr. 23-78-10023 din 26.09.2025	1.	Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), prezentăm următoarele propuneri pentru etapa de definitivare. 1. La pct.112: pentru a asigura concordanța cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.658/2022, cuvintele „sectorul transnistrean” se vor substitui	Se acceptă. Modificări operate în text.

		prin cuvintele „segmentul central (regiunea transnistreană) al frontierei moldo-ucrainene”.	
	2.	2. La pct.193: pornind de la competența instituțională a Biroului politici de reintegrare, al cărui regulament de activitate aprobat prin ordinul Secretarului general al Guvernului din 23.04.2025 (https://gov.md/sites/default/files/users-media/media-23/BPR/Regulament%20BPR_2025.aprobat.pdf) nu prevede exercitarea managementului integrat al frontierei de stat, se impune excluderea Biroului politici de reintegrare de la subpct.2) și transferarea la subpct.3), în calitate de instituție cu rol de suport în managementul frontierei de stat.	Se acceptă. Modificări introduse în text.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 03-2871 din 02.10.2025	1.	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (<i>număr unic 752/MAI/2025</i>), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele. La planul de acțiuni de implementare al Programului, la acțiunea nr.19 „Implementarea sistemelor ABC (<i>automated border control</i>) și mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene,, se impune excluderea de la rubrica instituții responsabile a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu includerea în calitate de executor-principal a Agenției Proprietății Publice, de comun cu Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,, prin prisma faptului că Agenția este autoritatea care realizează politica statului în domeniul administrarea bunurilor proprietate publică a statului (Hotărârea de Guvern nr.902/2017), iar implementarea propriu zisă a acțiunii de dotare cu/instalare a sistemelor ABC ține nemijlocit de Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,,.	Nu se acceptă. Domeniul politicilor de administrare a proprietății publice reprezintă domeniu de activitate a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2021. Totodată, conform amendamentelor la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice, ce vor intra în vigoare din 1 ianuarie 2026, operate prin Legea nr.140/2025, Agenția Proprietății Publice trece în subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Astfel, considerăm că MDDE, în calitate de organ central de specialitate al administrației publice, trebuie să se

			regăsească drept prim executor la acțiunea nr.19.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Aviz nr. 04-5380 din 13.10.2025	1.	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026- 2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i>, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele obiecții și propuneri. La proiectul Programului 1. La cap. II. Analiza situației: a) la pct. 28, se va actualiza informația privind stadiul de elaborare a studiilor de fezabilitate pentru Centrele logistice multimodale. Astfel, studiul de fezabilitate pentru Centrul logistic multimodal Berești a fost finalizat, iar pentru Centrul logistic multimodal Giurgiuilești se află în proces de elaborare studiul de prefezabilitate;	Se acceptă. Modificări operate în text.
	2.	b)textul de la pct. 42 se va ajusta, întrucât Aeroportul Internațional „Eugen Doga” Chișinău se află la o nouă etapă de dezvoltare. Proiectul de modernizare prevede extinderea terminalului de pasageri, reorganizarea zonelor de check-in și de procesare a bagajelor, construcția unor noi extensii pentru zonele de plecări, precum și implementarea tehnologiilor moderne: FAST TRACK (<i>pentru un flux rapid și predictibil al pasagerilor</i>), ABC gate-uri (<i>control automatizat al pașapoartelor</i>) și sisteme inteligente de self-service pentru procesarea bagajelor.	Se acceptă. Capitolul a fost completat la pct.41, întrucât pct.42 reprezintă o prognoză a evoluției posibile a problemei în scenariul întârzierii intervențiilor Guvernului.
	3.	2. La cap. V. Indicatori de monitorizare, la pct. 180, în Tabelul nr. 1. <i>Indicatori de monitorizare</i>, după coloana „Valoarea de referință 2025” se va indica o coloană nouă cu denumirea „Valoarea-țintă intermediară 2028” care lipsește. De asemenea, denumirea coloanei a 4-a „Valoarea țintă 2030” se va substitui cu „Valoarea-țintă finală 2030”, în vederea respectării prevederilor pct.18, subpct.18.5 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360/2020.	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform recomandărilor Cancelariei de Stat, formulate în avizul nr.21/1-69-10422 din 10.10.2025.
	4.	La proiectul Planului de acțiuni 1. Cu referire la Obiectivul specific 1.2: a) la acțiunea nr. 8. <i>Extinderea sistemului de informații prealabile privind pasagerii pentru colectarea datelor pasagerilor curselor internaționale</i>, se vor exclude Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Națională Transport Auto (ANTA) din coloana „Instituție responsabilă”,	Nu se acceptă. Sistemul de informații prealabile privind pasagerii presupune colectarea datelor despre călători de către operatorii de transport și transmiterea către Poliția de

		întrucât măsura excedă competențele ministerului stabilite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2017. De asemenea, ANTA are atribuții privind eliberarea autorizațiilor pentru activități de transport rutier de mărfuri și persoane, precum și monitorizarea modului de utilizare a acestora, fără a colecta date despre pasagerii transportați. Atribuțiile de colectare, control și evidență (inclusiv automatizată) a persoanelor care traversează frontiera de stat revin Poliției de Frontieră a Republicii Moldova;	Frontieră. Rolul de co-executor al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenției Naționale Transport Auto referitor la această acțiune este unul de suport, în calitate de autorități de elaborare și implementare a politicilor în domeniul transportului rutier.
	5.	b) la acțiunea nr. 9. <i>Dezvoltarea și implementarea platformei Maritime Single Window pentru gestionarea electronică a documentelor FAL și asigurarea interoperabilității între autoritățile naționale competente</i>, în coloana „Costuri neacoperite (divizate pe ani)” se vor ajusta costurile, după cum urmează: - pentru anii 2026 și 2027 – câte 5 000,0 mii lei anual; - pentru anul 2028 – 10 000,0 mii lei.	Se acceptă. Costuri ajustate.
	6.	2. Referitor la <i>Obiectivul specific 1.3</i>, la acțiunea nr.20. <i>Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri</i>, se vor exclude Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Națională Transport Auto din coloana „<i>Instituție responsabilă</i>”, întrucât măsura excedă competențele ministerului stabilite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2017. Iar ANTA nu dispune de competențe instituționale și infrastructură tehnologică necesară pentru realizarea acțiunii menționate. Precizăm că autoritatea direct responsabilă de controlul sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare este Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul Poliției de Frontieră (responsabilă de monitorizarea camerelor inteligente de citire a plăcuțelor în apropierea punctelor de trecere a frontierei de stat).	Nu se acceptă. Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri vizează direct politicile în domeniul transportului rutier, precum și atribuțiile nemijlocite ale ANTA - privind eliberarea autorizațiilor pentru activități de transport rutier de mărfuri și persoane, precum și monitorizarea modului de utilizare a acestora. Remarcăm că, la nivel național extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri a fost discutată în cadrul mai multor ședințe interinstituționale cu participarea MIDR și ANTA, inclusiv

			pe platforma Cabinetului Prim-ministrului. Drept rezultat, de comun acord s-a decis explorarea în continuare a posibilităților de dezvoltare și interconectare a sistemelor informatice⁵. Conchidem, că păstrarea în cadrul Programului a acțiunii 20 în formularea actuală este indispensabilă pentru a asigura continuitatea proceselor și eforturilor autorităților în această inițiativă.
	7.	3. Denumirea Obiectivului specific 2.4. „Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea anual a cel puțin 90% de angajați, ceea ce va crește eficiența autorităților și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri” se va ajusta conform denumirii textului specific de la cap. IV. Obiective specifice, pct. 176 și anume „Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea a cel puțin 90% de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri”.	Se acceptă. Denumirea obiectivului ajustată.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz nr. 02/4718 din 08.10.2025	1.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat <i>proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> și, în limita competențelor funcționale, recomandă substituirea cuvântului „minor” la orice formă gramaticală cu cuvântul „copil” la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a aduce în concordanță cu terminologia utilizată atât în legislația internațională (Convenția ONU cu privire la drepturile copilului), cât și în legislația națională (Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, ș.a.).	Nu se acceptă. În pct.139 și 140 se operează cu ambii termeni – minor și copil, în prima situație pentru a accentua vârsta și capacitatea de exercițiu a acestora, iar cu referire la mecanisme de asigurare a drepturilor și protecției subiecților vizati – se utilizează termenul „copil”.

⁵Decizia respectivă a fost adusă la cunoștință Șefului Cabinetului Prim-ministrului, prin demersul nr. 40/2084 din 13 iunie.

Ministerul Sănătății Aviz nr.10/3235 din 15.10.2025	1.	Ministerul Sănătății a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025) și, în limita competențelor funcționale, comunică susținerea acestuia, cu următoarele propuneri: I. La Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030: 1. La punctul 19 se va adăuga textul „Agenția Națională pentru Sănătate Publică, care își exercită atribuțiile de control sanitar la punctul de trecere a frontierei de stat aerian – prin intermediul Serviciului de Sănătate Publică Aeroportul Internațional Chișinău”.	Se acceptă. Completări introduse.
	2.	2. După punctul 19 se va adăuga un punct nou cu următorul conținut: „La nivel național sunt desemnate 6 puncte de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional, în care sunt dezvoltate și menținute capacități de bază în corespundere cu prevederile Regulamentului Sanitar Internațional (RSI)(2005), după cum urmează: – Chișinău – aerian (Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga”); – Giurgiulești-Port – fluvial (portuar); – Leușeni–Albița – rutier; – Ungheni–Iași – feroviar; – Tudora–Starokazacie – rutier; – Criva–Mamaliga – rutier.”	Nu se acceptă. Informația se consideră irelevantă prezentului proiect, ori acțiunile propuse în corespundere cu aceasta fac obiectul Planului de acțiuni privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), aprobat prin HG nr. 222/2023 și nu sunt acceptate.
	3.	3. La punctul 32 după cuvintele „Aeroportul Internațional Chișinău” de completat cu cuvintele „Eugen Doga”.	Se acceptă. Completări introduse.
	4.	4. Ministerul Sănătății, prin Agenția Națională pentru Sănătate Publică și IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, asigură gestionarea situațiilor epidemiologice și de sănătate publică și acordării serviciilor de asistență medicală în situații excepționale la frontieră, în cooperare cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, conform mecanismelor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 30/2024, și POS comune. Astfel se propune spre modificarea punctului 194, subpunctul 2) litera g): „g) Ministerul Sănătății, asigurarea cooperării în vederea gestionării situației epidemiologice și sănătății publice, acordării serviciilor de asistență medicală în situații de urgență și excepționale, inclusiv prin:	Se acceptă. Modificări operate.

		1. Agenția Națională pentru Sănătate Publică; 2. IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească;”														
5.	II. Suplimentarea planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030, cu următoarele acțiuni:													Nu se acceptă.		
	Nr crt.	Acțiunile identificate	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii)	Buget stat	Asistență externă	Costurile coperte (divizate pe ani)	Sursa de finanțare externă	2026	2027	2028	2029	2030	Termen de realizare (trimestru/an)	Instanța responsabilă	Referitor la acțiunea 32: <i>Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005, - acțiunea poate fi realizată doar cu acordul Ministerului Finanțelor, or infrastructura punctelor de trecere a frontierei de stat se află în gestiunea Serviciului Vamal. Autoritățile vizate nu au înaintat asemenea propuneri de acțiuni și nu există resurse planificate pentru acestea.</i>
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea, până în anul 2030, a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestie a punctelor de trecere a frontierei de stat															
	32	Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005)	Puncte de frontieră dezvoltate și adaptate în conformitate cu cerințele minime a RSI (2005)	200.00	0.0	0.0	200.00	OMS/Fonduri UE	0.0	0.0	0.0	100.00	100.00	Trimestrul IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)	Referitor la acțiunea 37: <i>Dotarea punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005) pentru identificarea pericolelor biologice și toxinelor: Poliția de Frontieră are obligația de a asigura personalul propriu cu echipament individual de protecție (măști, mănuși, halate), precum și cu dezinfectanți. În ceea ce privește testele de tip Point of Care (POC) pentru detecția pericolelor biologice și toxinelor, acestea sunt costisitoare. Recent, testele POC utilizate în cadrul exercițiului de simulare în teren privind implementarea RSI au fost donate de Uniunea Europeană. Costul</i>
Obiectivul specific 2.2 Dezvoltarea, până în 2030, a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă, în scopul asigurării conformității cu standardele UE în domeniul managementului integrat al frontierei de stat																

Nu se acceptă.

Referitor la acțiunea 32: *Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005, - acțiunea poate fi realizată doar cu acordul Ministerului Finanțelor, or infrastructura punctelor de trecere a frontierei de stat se află în gestiunea Serviciului Vamal. Autoritățile vizate nu au înaintat asemenea propuneri de acțiuni și nu există resurse planificate pentru acestea.*

Referitor la acțiunea 37: *Dotarea punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005) pentru identificarea pericolelor biologice și toxinelor:*

Poliția de Frontieră are obligația de a asigura personalul propriu cu echipament individual de protecție (măști, mănuși, halate), precum și cu dezinfectanți. În ceea ce privește testele de tip Point of Care (POC) pentru detecția pericolelor biologice și toxinelor, acestea sunt costisitoare. Recent, testele POC utilizate în cadrul exercițiului de simulare în teren privind implementarea RSI au fost donate de Uniunea Europeană. Costul

		37	Dota rea punct elor de trece re a fronti erei de stat dese mnat e în cadru l RSI (200 5) peric ol biolo gic și toxin e	Num ărul punct elor de fronti eră dese mna te pentr u impl emen tarea RSI (200 5) dotat e cu echip amen t perso nal de prote cție (mășt i, mănu și halat e), dezin fecta nți, teste Point of care (PO C) pentr u detec ție peric ol biolo gic și	100. 00	0.0	0.0	100. 00	OMS /Fon duri UE	0.0	0 .0	0.0	100. 00	Trim estrul IV 2030	Mi nist erul Afa ceri lor Inte rne (Ins pec tora tul Ge ner al al Poli ției de Fron tie ră) Co exe cut or: Mi nist erul Săn ătăț ii	unui set de 5 teste este de aproximativ 1000 Euro. Conform pct. 11.3 al Planului de acțiuni privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), aprobat prin HG nr. 222/2023, sunt necesare 111,3 mii lei pentru implementare, sumă care nu a fost alocată de către Ministerul Finanțelor. În prezent, bugetul anual aprobat este de 200.000 lei, sumă insuficientă pentru achiziționarea echipamentului de protecție individuală. În lipsa suportului donatorilor externi, dotările necesare nu pot fi asigurate integral. De asemenea, dotarea cu sisteme de detecție a pericolelor biologice și chimice, precum și mentenanța acestora, nu este acoperită financiar. Referitor la acțiunea 48: <i>Organizarea instruirilor tematice privind fortificarea cunoștințelor polițiștilor de frontieră cu privire la amenințările transfrontaliere, prin prisma RSI (2005):</i> Acțiunea respectivă se regăsește la pct.2.5 din Planul de acțiuni privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), aprobat prin HG nr. 222/2023 și nu este necesară dublarea în prezentul proiect.
--	--	----	---	--	------------	-----	-----	------------	---------------------------	-----	---------	-----	------------	------------------------------	--	--

[illegible]

⁶ Instruirile se desfășoară conform prevederilor

- Hotărârii Guvernului nr.30/2024 cu privire la sistemul de alertă precoce și răspuns rapid, instituit în legătură cu amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, la procedurile de notificare a alertelor și la procedurile de schimb de informații, consultare și coordonare a răspunsurilor la astfel de amenințări;
- Regulamentului privind sistemul de supraveghere epidemiologică a bolilor transmisibile și amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.741/2024;
- Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.7639/2024;
- Regulamentului cu privire la mecanismul de prim răspuns la evenimente nucleare sau radiologice conexe surselor radioactive orfane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.506/2020;
- Ordinul MS 533/2023 Cu privire la aprobarea listei bolilor transmisibile și a problemelor de sănătate speciale conexe supuse înregistrării și notificării în cadrul sistemului de supraveghere epidemiologică, precum și a definițiilor de caz

			ntali ere prin pris ma RSI (20 05).														
Serviciul de Informații și Securitate Aviz nr. IE/10331 din 01.10.2025	1.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), și în limita competențelor funcționale, comunică lipsă de obiecții și propuneri.														Se acceptă.	
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” Aviz nr. 3007 – 198 din 07.10.2025	1.	Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne, prezentat spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, prezentăm următoarele obiecții și propuneri: Propuneri de ordin conceptual: 1. În contextul mențiunilor în cadrul proiectului aferente resurselor și sistemelor informaționale (ex: sistem informațional aferent FAL, sistem informațional utilizat pentru evidența pasagerilor) deja utilizate în procesul de management al frontierei de stat, recomandăm includerea trimiterilor la cadrul normativ aferent funcționării acestora, pentru evidențierea unei imagini complexe asupra necesității instituirii unor noi resurse și sisteme.														Nu se acceptă. Referințele la sistemele menționate sunt făcute în contextul că acestea nu sunt implementate și urmează a fi dezvoltate, respectivele acțiuni regăsindu-se în proiectul Planului de acțiuni la Program.	
	2.	2. Totodată, pentru resursele și sistemele informaționale noi propuse pentru dezvoltare (excepție platformele eu-LISA) și în contextul valorificării investițiilor în ecosistemul de e-Guvernare al Republicii Moldova, Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2025-2030, va fi completat cu unele recomandări de reutilizare a serviciilor electronice partajate, cum ar fi: - serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) - pentru autentificarea și controlul accesului; - serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) - pentru semnarea documentelor electronice;														Nu se acceptă. În conformitate cu prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, coroborat cu prevederile pct.215 și 226 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr.610/2018, autorul avizului urmează să își expună opinia în privința <u>soluțiilor juridice</u> din domeniile care intră în sfera lor de	

		- serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) - pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor); - serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) - pentru notificarea destinatarilor, prin diverse canale, despre evenimentele produse; - platforma de interoperabilitate (MConnect) în scopul asigurării schimbului de date cu alte resurse informaționale, în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.	competență, iar dacă obiecțiile nu sunt precizate, acestea se consideră propuneri. Pentru a putea fi integrate în proiect, considerăm oportun ca propunerile din aviz să identifice exact elementele constitutive ale proiectului și completările/modificările exacte care ar trebui operate la acestea.
	3.	3. Adicional, în tot cuprinsul documentelor se va evita utilizarea noțiunilor generice („schimb de date”, „interconectare”) fără nominalizarea componentelor și a fluxurilor concrete.	Nu se acceptă. La etapa planificării este aproape imposibil și nu considerăm necesar de identificat componentele și fluxurile concrete de schimb de date.
	4.	La Anexa la Program: 4. La crt. nr. 7, 8 și 14, rubrica „Instituție responsabilă”, propunem excluderea Agenției de Guvernare Electronică în calitate de co-executor. Ținem să menționăm că Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” exercită atribuțiile de coordonare a proiectelor Conceptelor resurselor și sistemelor informaționale la nivel național, inclusiv acordă suport instituțiilor statului care inițiază dezvoltarea unor resurse sau sisteme informaționale.	Nu se acceptă. Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” este prevăzută la acțiunile respective în calitate de co-executor anume prin prisma <i>suportului pe care îl va acorda instituțiilor statului care inițiază dezvoltarea unor resurse sau sisteme informaționale.</i>
Cancelaria de Stat Aviz nr.21/1-69-10422 din 10.10.2025	1.	În temeiul prevederilor pct. 221 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Cancelaria de Stat a examinat proiectul de hotărâre <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (în continuare – Program), (număr unic 752/MAI/2025)</i> transmis spre avizare și, în conformitate cu competențele funcționale, comunică susținerea acestuia în condițiile următoarelor obiecții: 1. Se propune completarea proiectului hotărârii Guvernului cu un punct nou, punctul 6, prin care va fi stabilit momentul intrării în vigoare a Programului.	Se acceptă. Proiectul completat.
	2.	Cu privire la partea descriptivă a Programului:	Se acceptă.

		2. Reiterăm asupra includerii în Capitolul II „ <i>Analiza situației</i> ” a unei secțiuni dedicate prognozării evoluției posibile a problemelor identificate, precum și a consecințelor menținerii situației actuale în absența intervențiilor Guvernului prin politici și măsuri adecvate (<i>scenariul status quo</i>). De asemenea, se recomandă integrarea lecțiilor învățate și valorificarea bunelor practici internaționale relevante, pentru a consolida calitatea și relevanța analizei.	Capitolul II a fost completat cu o secțiune nouă.
	3.	3. Se recomandă revizuirea formulării obiectivelor specifice 2.2 și 2.3, în scopul asigurării caracterului SMART (specifice, măsurabile, realizabile, relevante și încadrate în timp), precum și al corelării acestora cu obiectivele generale și indicatorii de impact corespunzători. În forma actuală, obiectivele nu sunt măsurabile (ex. <i>nu este indicat nivelul de conformitate al punctelor de control cu standardele Uniunii Europene până în anul 2030</i>) sau sunt formulate în termeni generali (ex. <i>mecanisme de cooperare internațională și națională</i>), fără a preciza clar mecanismele sau elementele concrete de verificare a realizării obiectivelor respective.	Se acceptă parțial. La obiectivul 2.2 se indică conformitate deplină. Obiectivul nu se referă la conformitatea punctelor de trecere a frontierei, ci sistemul managementului integrat al frontierei de stat. Conformitatea va fi evaluată în cadrul evaluărilor, pe fiecare componentă a managementului integrat al frontierei de stat, în corespundere cu art.3 din Regulamentul (UE) 2019/1896 din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624. La obiectivul 2.3 au fost precizate mecanismele de cooperare.
	4.	4. Conform prevederilor pct. 18.5 din Regulamentul privind planificarea strategică probat prin HG nr. 386/2020 (<i>în continuare – Regulament</i>), indicatorii de monitorizare vor include și valori-țintă intermediare. În acest context, Tabelul nr. 1 „ <i>Indicatori de monitorizare</i> ”, prevăzut în capitolul V „ <i>Indicatori de monitorizare</i> ”, va fi ajustat prin adăugarea unei coloane suplimentare, intitulată „ <i>Ținta intermediară (2027)</i> ”. În această coloană vor	Se acceptă. Tabel completat.

		fi indicate valorile corespunzătoare fiecărui indicator aferent obiectivelor specifice. Stabilirea țințelor intermediare va permite evidențierea progresului înregistrat pe parcursul implementării Programului și va facilita realizarea evaluării intermediare corespunzătoare primei etape de implementare (2026–2027).	
	5.	5. Totodată, anul 2025, indicat în coloana „ <i>Valoarea de referință 2025</i> ” din Tabelul nr. 1, nu poate fi utilizat ca an de referință, întrucât acesta trebuie să corespundă celui mai recent an pentru care sunt disponibile date statistice sau informații relevante. Prin urmare, valoarea de referință va fi stabilită pe baza celor mai recente date disponibile.	Se acceptă. Valoarea de referință stabilită pe baza anului 2024.
	6.	6. În urma examinării indicatorilor stabiliți pentru obiectivele specifice în capitolul V „ <i>Indicatori de monitorizare</i> ”, s-a constatat că niciunul dintre aceștia nu corespunde criteriilor pentru indicatorii de rezultat. Indicatorii identificați reflectă realizări tangibile, mecanisme, procese sau echipamente, caracteristici specifice indicatorilor de produs, și nu măsoară efectele sau schimbările generate de implementarea măsurilor prevăzute. În această perspectivă, se recomandă revizuirea integrală a indicatorilor menționați, astfel încât aceștia să fie definiți ca indicatori de rezultat, asigurând o evaluare relevantă și obiectivă a impactului obiectivelor specifice prevăzute în Program. Drept exemplu de indicatori de rezultat pentru obiectivul specific 1.1 „ <i>Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat</i> ”, pot fi: - Procentul reducerii cazurilor de trecere ilegală a frontierei de stat; - Rata intervențiilor operaționale finalizate cu succes ca urmare a alertelor generate de tehnologiile moderne; - Reducerea timpului mediu de reacție la incidente în punctele de trecere modernizate.	Se acceptă. Indicatorii de monitorizare au fost revizuiți în limita posibilităților și existenței instrumentelor de evaluare/măsurare a rezultatelor, precum și în limita existenței datelor statistice/măsurărilor din cel mai recent an de referință.
	7.	7. De asemenea, fiecărui obiectiv specific îi vor fi atribuiți minimum doi indicatori de rezultat relevanți, care să permită o evaluare obiectivă și eficientă a progresului realizat. Alegerea indicatorilor se va face ținând cont de	Se acceptă parțial. Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020

		capacitatea acestora de a reflecta, într-o manieră clară, coerentă și cuantificabilă, gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite.	nu prevede cerințe exhaustive în privința numărului de indicatori. Tabelul a fost completat în măsura existenței datelor.
	8.	8. Capitolul VI, consacrat prezentării impactului Programului, nu este structurat într-o manieră suficient de clară și nu permite delimitarea distinctă a consecințelor sociale, economice, financiare, administrative, de gen, etc. O asemenea abordare generală reduce atât posibilitatea de analiză a efectelor asupra diferitelor categorii de beneficiari, cât și capacitatea de monitorizare și evaluare ulterioară a progreselor. În acest sens, se recomandă revizuirea și restructurarea conținutului capitolului, prin evidențierea impactului pe fiecare dintre dimensiunile menționate, pentru a reflecta în mod transparent efectele și beneficiile pe termen mediu generate de implementarea Programului.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit și restructurat.
	9.	9. Se propune excluderea Cancelariei de Stat din lista autorităților și instituțiilor responsabile, prevăzută la capitolul IX „ <i>Autorități și instituții responsabile</i> ”, având în vedere că nu deține atribuții privind implementarea, directă sau indirectă, a niciunei acțiuni prevăzute în cadrul Programului și, prin urmare, nu contribuie la realizarea obiectivelor acestuia.	Se acceptă. Cancelaria de Stat a fost exclusă din lista autorităților și instituțiilor responsabile.
	10.	10. La capitolul IX „ <i>Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare</i> ”, pct. 196 se propune revizuirea termenului-limită de prezentare a rapoartelor de progres către Cancelaria de Stat, prin modificarea datei stabilite anterior, respectiv 15 martie a fiecărui an, cu data de 25 februarie a fiecărui an, potrivit prevederilor pct. 79 din Regulament.	Se acceptă. Termene modificate.
	11.	11. Adicional, ultimul aliniat al capitolului (pct. 201) va fi completat cu precizarea că, până la aprobarea și publicarea rapoartelor de monitorizare/progres și evaluare pe site-ul web oficial al ministerului, acestea vor fi supuse coordonării cu Cancelaria de Stat, în conformitate cu pct. 81 din Regulament.	Se acceptă. Text completat.
	12.	Cu privire la partea operațională a Programului: 12. Planul de acțiuni al Programului va fi restructurat prin eliminarea rândurilor numerotate de la 1 la 15 din secțiunea dedicată componentei operaționale (obiective, acțiuni, indicatori, costuri) și a rândului evidențiat cu gri de pe prima pagină, pentru a simplifica tabelul și a evita eventualele confuzii.	Se acceptă. Tabel restructurat.

	13.	13. Coloana intitulată „ <i>Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)</i> ” se va redenumi în „ <i>Costuri totale repartizate pe ani</i> ”. În această coloană, valoarea totală a fiecărei acțiuni va fi detaliată pe perioada de implementare, cu defalcare anuală și, după caz, pe surse de finanțare, în situația în care acțiunea beneficiază de finanțare din surse multiple. Această clarificare va permite evidențierea precisă a sumelor necesare anual, precum și a surselor din care acestea vor fi alocate pentru implementarea acțiunilor.	Se acceptă. Coloană restructurată pentru toate acțiunile.
	14.	14. În coloana „ <i>Costuri neacoperite</i> ” se va evidenția exclusiv valoarea totală a sumelor neacoperite aferente fiecărei acțiuni, fără defalcare pe ani. Ulterior, aceste costuri vor fi detaliate în coloana „ <i>Costuri totale repartizate pe ani</i> ”, în care valoarea totală a fiecărei acțiuni va fi repartizată pe perioada de implementare.	Se acceptă. Modificări operate.
	15.	15. Se recomandă revizuirea indicatorilor de produs care includ sintagmele „ <i>Soluții identificate</i> ” sau „ <i>Soluții informatice asigurate</i> ” sau <i>alte tipuri de soluții</i> , întrucât aceștia nu oferă claritate, specificitate și sunt dificil de măsurat. Indicatorii de produs aferenți acțiunilor trebuie să fie formulați astfel încât să reflecte în mod concret rezultatul tangibil al fiecărei acțiuni, să fie specifici, măsurabili și să permită evaluarea obiectivă a progresului în implementarea programului.	Nu se acceptă. În cazul acțiunii nr.4 – soluțiile aplicate diferă de la caz la caz, în dependență de tipul de proprietate asupra porțiunii de teren necesară în parte, în cazul în care terenul respectiv este proprietate a statului – urmează a acorda dreptul de administrare Poliției de Frontieră, în cazul unei proprietăți private se vor găsi soluții individualizate – până la expropriere pe cauză de utilitate publică. La acțiunea nr.7, 8, 9 – este vorba despre anumite softuri – programe sau alte sisteme IT care urmează a fi achiziționate, respectiv identificarea la momentul elaborării Programului este imposibilă, mai mult ar putea contraveni procedurilor de achiziții publice.

	16.	16. Acțiunile nr. 2, 3, 15, 16, 22 și 26, împreună cu indicatorii aferenți, prevăzute în Planul de acțiuni, vizează implementarea directă a măsurii de reformă 7.6.16, conform Agenda de Reforme aferentă Planului de Creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027 (HG nr. 260/2025). În contextul necesității de corelare a acțiunilor cu măsura de reformă, se impune revizuirea acestora, inclusiv a indicatorilor corespunzători, prin ajustarea detaliată a costurilor și a termenelor de implementare. Or, termenul de realizare a măsurii stabilit în Agenda de Reforme este decembrie 2027, în timp ce acțiunile planificate în Planul de acțiuni al Programului sunt prevăzute pentru trimestrul IV 2030. Această discrepanță temporală depășește semnificativ termenul de implementare stabilit și generează un risc major de nefinalizare sau întârziere a realizării măsurii de reformă. În consecință, există potențialul compromiterii valorii debursărilor resurselor financiare, generând efecte negative substanțiale asupra bugetului de stat și, implicit, economiei naționale.	Se acceptă parțial Acțiunea 2 – măsura de reformă prevede „Republica Moldova mărește capacitățile biometrice și numărul de sisteme de supraveghere fixe și mobile.” – însă nu acoperirea integrală a frontierei cu sisteme fixe și mobile până în 2030– așa cum stabilește proiectul Programului. 100% din frontieră acoperită este ținta pentru 2030, ceea ce nu afectează termenul decembrie 2027 din Agenda de reforme – care corespunde obiectivului acoperit prin resursele alocate pentru 2026-2027. Acțiunea 3 – situația similară acțiunii 2. Acțiunea 15 – termenul stabilit vizează toți indicatorii acțiunii - Operaționalizarea controlului în linia II. Măsura de reformă se referă și acoperă costurile doar pentru dotarea cu echipamentul necesar pentru controalele de linia întâi și a doua. Pentru operaționalizarea conceptului este necesară o serie de acțiuni complexe – de la asigurarea infrastructurii fizice separate până la crearea funcțiilor specializate (164 funcții estimativ) și instruirea personalului. Acțiunea 16 – situație similară acțiunii 15.
--	-----	---	---

			Acțiunea 22 – termenul de realizare a fost revizuit și stabilit Trimestrul IV, 2027 – conform măsurii 1.6.21 din Agenda de Reforme. Acțiunea 26 - similară acțiunii 15, măsura din Agenda de reforme nu realizează întreg indicatorul de rezultat.
	17.	17. În partea ce ține de indicatorul „<i>Funcții specializate create</i>” de la acțiunea 15 „<i>Operaționalizarea controlului în linia II</i>” și acțiunea 43 „<i>Majorarea și pregătirea efectivului</i>”, pentru a evita angajamentele ce pot conduce la extinderea nejustificată a cheltuielilor de personal sau la crearea unor entități suplimentare, se recomandă utilizarea expresiei, după cum urmează: „<i>Necesarul de personal este alocat în mod corespunzător bazat pe o analiză sistemică a naturii, volumului și complexitatea funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite în domeniul (se va indica domeniul)</i>”.	Nu se acceptă. Instituirea controlului în linia a doua cu proces distinct este necesar pentru alinierea la prevederile Codului Frontierelor Schengen și recomandările din Catalogul Schengen, precum și este prevăzută în Agenda de Reforme aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025 și accentuată în Raportul privind Pachetul de extindere al Comisiei Europene pentru anul 2025. Aceste standarde prevăd separarea clară a verificărilor aprofundate de cele din linia întâi, sporind eficiența operațională, permit tratarea individualizată a cazurilor de risc și contribuie la respectarea principiului fluxului liber pentru persoanele care nu ridică suspiciuni. Pentru asigurarea controlului în linia a doua în punctele de trecere a frontierei deschise traficului internațional (fără a include segmentul central și PTFS aeroportuare), a fost estimat un necesar de 164 funcții. Personalul,

			organizat în regim de 4 ture, urmează să realizeze verificări aprofundate, analiză de risc, interviuarea călătorilor și identificarea documentelor falsificate sau contrafăcute. Totodată, în eventualitatea redeschiderii punctelor de trecere de pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, va fi necesară suplimentarea cu încă 28 funcții pentru cel puțin 3 puncte de trecere. (a se vedea argumentarea detaliată la avizul Ministerului Finanțelor).
	18.	18. Acțiunile nr. 30 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Poliției de Frontieră prin construcția unei noi facilități specializate” și nr. 31 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Serviciului Vamal prin construcția unei noi facilități specializate” urmează a fi revizuite și concretizate, prin prezentarea detaliilor corespunzătoare în nota de fundamentare a proiectului Programului. În acest sens, se recomandă specificarea clară a conținutului și destinației acțiunilor, în special a sintagmei „facilități specializate”, în vederea asigurării transparenței, clarității și justificării adecvate a intervențiilor propuse.	Nu se acceptă. Sintagma „facilități specializate” se referă de facto la sediul complet al Centrului Chinologic, incluzând toate construcțiile și dotările esențiale necesare atât pentru instruirea (dresajul) echipelor canine, cât și pentru îngrijirea câinilor de serviciu. Spațiile de dresaj includ de obicei, terenuri special amenajate, poligoane cu obstacole, simulatoare de căutare (pentru urme de droguri, explozivi, persoane) și condiții controlate pentru a imita scenarii de la frontieră. Acestea sunt facilități de instruire. Unitățile de cazare (Canise) nu pot fi simple cuști, ci adăposturi proiectate conform standardelor zootehnice și de bunăstare animală, cu boxe

			individuale, zone de hrănire și igienă, necesare pentru <i>îngrijirea</i> optimă. De asemenea, sunt necesare clădiri administrative - săli de curs pentru conductorii, birouri, depozite de echipamente și hrană. Infrastructura unui centru chinologic reprezintă un ansamblu de elemente care susțin ciclul complet al activității canine: selecția, dresajul, cazarea, menținerea sănătății și pregătirea continuă a echipelor canine. Prin urmare, „facilități specializate” este un termen umbrelă care cuprinde toate construcțiile necesare instruirii și îngrijirii câinilor de serviciu și, implicit, reprezintă noul sediu funcțional al centrului, așa cum prevede Indicatorul de monitorizare stabilit – în cazul ambelor acțiuni. Nota de fundamentare nu a fost completată, or în această ordine de idei nota de fundamentare ar trebui să conțină detalieri referitor la fiecare acțiune inclusă în Plan.
	19.	19. Totodată, acțiunile nr. 35 „<i>Aplicarea cadrului procedural instituțional și interinstituțional de gestionare a situațiilor de criză la frontieră</i>” și nr. 40 „<i>Organizarea operațiunilor și exercițiilor comune în teren</i>”, împreună cu indicatorii aferenți, necesită clarificări și detalieri suplimentară, astfel încât să fie explicit ce rezultate concrete se urmăresc. Această clarificare este necesară pentru a asigura conformitatea acțiunilor și a indicatorilor cu criteriile de claritate, specificitate și relevanță, precum și pentru a facilita monitorizarea eficientă a progresului și atingerea obiectivelor prevăzute în cadrul măsurii de reformă.	Nu se acceptă. Acțiunile enumerate deși se materializează prin operațiuni și exerciții în teren sunt activități distincte și servesc pentru realizarea obiectivelor diferite, acestea vizează niveluri de aplicare fundamental diferite în managementul securității frontaliere.

		Acțiunea 35 se referă la mecanismele de răspuns la evenimente de mare anvergură, risc major sau amenințări grave care depășesc capacitatea operațională obișnuită. Acestea sunt exerciții strategice și tactice, planificate riguros în baza cadrului normativ național și/sau a acordurilor de cooperare bilaterală/multilaterală dintre instituții. Aceste operațiuni și exerciții testează exclusiv gestionarea situațiilor de criză, luarea deciziilor la nivel înalt, activarea planurilor de contingență, alocarea resurselor și comunicarea strategică în condiții de presiune. Acțiunea 40 vizează activitățile operaționale și capacitatea de luptă împotriva criminalității transfrontaliere în condiții normale de securitate. Se referă la verificarea capacității de reacție și nivelul de coordonare între autorități în diverse situații operaționale, nu doar de criză. Acestea sunt, de obicei, tematice și urmăresc combaterea unor acțiuni ilicite specifice: contrabandă, migrațiune ilegală, trafic de droguri etc. Obiectivul acestor activități este îmbunătățirea tehnicilor de lucru comune, aplicarea procedurilor standard de operare și armonizarea metodelor de lucru între instituțiile partenere.
--	--	--

	20.	20. În ceea ce privește acțiunile nr. 36 „<i>Evaluarea și îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică acordată solicitanților de azil și victimelor traficului de ființe umane</i>” și nr. 45 „<i>Organizarea instruirilor tematice privind combaterea traficului de persoane și respectarea drepturilor solicitanților de azil, în special ale grupurilor vulnerabile</i>”, se propune excluderea acestora, întrucât depășesc domeniul de aplicare al prezentului program. Menționăm că pentru combaterea traficului de ființe umane și asigurarea protecției solicitanților de azil există deja programe specializate dedicate acestor categorii de beneficiari.	Nu se acceptă. Ambele acțiuni au o relevanță critică și directă pentru gestionarea eficientă și legală a frontierelor și procedurile de control la punctele de trecere. Evaluarea și îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică pentru solicitanții de azil este esențială în contextul procedurilor la frontieră. Autoritățile de frontieră sunt adesea primele puncte de contact pentru persoanele care solicită protecție. O procedură clară și funcțională de acces la asistență juridică la frontieră este vitală pentru a asigura respectarea drepturilor și pentru a evita respingerile nelegale (<i>refoulement</i>). Organizarea instruirilor tematice privind combaterea traficului de persoane și drepturile solicitanților de azil este o componentă operațională de bază a gestionării moderne a frontierelor. Personalul autorităților de frontieră (poliția de frontieră) este cel care aplică efectiv legislația în aceste domenii. Instruirile vizează competențele necesare pentru a îndeplini sarcinile la frontieră: identificarea victimelor, identificarea grupurilor vulnerabile, gestionarea primară a cererilor de azil și aplicarea corectă a procedurilor inițiale la punctul de trecere.
--	-----	--	---

			Mai mult, aceste acțiuni nu dublează acțiunile din Programele sectoriale menționate, ori vizează anume procedurile și angajații Poliției de Frontieră.
	21.	Reieșind din cele expuse, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030, urmează a fi promovat prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate.	Se acceptă parțial. Modificările de rigoare au fost operate conform obiecțiilor și propunerilor acceptate.
Expertizare			
Ministerul Mediului notificare în e-legiferare din 14.11.2025	1.	Urmare examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025), constatăm faptul că propunerile înaintate în procesul de elaborare a proiectului au fost luate în considerație, acestea regăsindu-se în proiectul enunțat. În context, comunicăm susținerea proiectului expediat spre reavizare, exprimând lipsa de obiecții sau propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării aviz nr. 03-3245 din 17.11.2025	1.	Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului <i>privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> , transmis în procedură de informare, reieșind din argumentările expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, reiterăm obiecția expusă prin avizul nr.03-2871 din 02.10.2025. În subsidiar, menționăm că „Implementarea sistemelor ABC (automated border control) și mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene” excedează cadrul de reglementări al domeniului de administrare și deetatzare a proprietății publice, precum și a oricărui alt domeniu de competență al ministerului prevăzut la pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.143/2021. Totodată, relevăm prevederile Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, potrivit căroră „Funcția de fondator al întreprinderii de stat, în numele Guvernului, este exercitată de Agenția Proprietății Publice” (art.2 alin.(1)), „Întreprinderea de stat este	Se acceptă. Modificări operate conform avizului nr.03-2871 din 02.10.2025.

		persoana juridică care desfășoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare” (<i>art.1 alin.(1)</i>), „Fondatorul nu are dreptul să intervină în activitatea operativă a întreprinderii de stat/municipale după încheierea și înregistrarea contractului individual de muncă cu administratorul, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație, de statut și de contract” (<i>art.7 alin.(6)</i>). Suplimentar, menționăm că în conformitate cu prevederile pct.1 din Normele tehnice de înzestrare a punctelor de trecere a frontierei de stat, aprobate prin Anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, „<i>Punctele de trecere a frontierei de stat (în continuare – punct de trecere) se dotează potrivit planului de amenajare a acestora, aprobat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal și, după caz, avizat de administrația gării, portului sau aeroportului.</i>” Prin urmare, reieșind din cele expuse și ținând cont de indicatorii de monitorizare stabiliți pentru verificarea realizării acțiunii în cauză, insistăm asupra reconsiderării instituției prim responsabile pentru realizarea acțiunii 19 din proiectul Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030.	
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică notificare în e-legiferare din 18.11.2025	1.	I. P. ”STISC” nu are obiecții și propuneri la proiectul definitivat.	Se acceptă.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale aviz nr. 02/5326 din 17.11.2025		Cu referire la solicitarea nr. 40/3964 din 12.11.2025 privind proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025), Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în limitele competențelor sale funcționale, reiterează recomandarea de înlocuire a termenului „minor”, în orice formă gramaticală, cu termenul „copil”, utilizat la forma gramaticală corespunzătoare. Această modificare este necesară pentru asigurarea concordanței cu terminologia din legislația internațională (Convenția ONU cu privire la drepturile copilului) și din legislația națională	Nu se acceptă. În text se operează cu ambii termeni – minor și copil, în prima situație pentru a accentua vârsta și capacitatea de exercițiu a acestora, iar cu referire la mecanisme de asigurare a drepturilor și protecției subiecților vizați – se utilizează termenul „copil”.

		(Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, precum și alte acte normative relevante).	
Ministerul Finanțelor aviz nr. 05-17/241/1606 din 19.11.2025		Ministerul Finanțelor a examinat, în temeiul pct.231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 și reiterează unele obiecții și propuneri expuse în avizul nr.05-17/218/1454 după cum urmează.	
		La Anexă Programului 1. Obiectivul specific 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat, la crt. 6 Consolidarea capacităților operaționale pentru detectarea materialelor explozive la frontiera de stat, la rubrica Instituție responsabilă, textul „Co-executor: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)” se va exclude. Acțiunea prevăzută la acest punct se referă exclusiv la dotarea punctelor de trecere a frontierei cu echipamente tehnice moderne, iar responsabilitatea implementării acestei acțiuni aparține instituției care administrează infrastructura și dotările punctelor de trecere a frontierei. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu are atribuții în procesul de achiziție, instalare sau operaționalizare a tehnicii, respectiv va participa la utilizarea echipamentelor în cadrul controlului comun desfășurat împreună cu Serviciul Vamal. Menținerea MAI/IGPF în calitate de coexecutor ar crea o suprapunere nejustificată de responsabilități și ar putea induce interpretări eronate privind rolul real al instituțiilor implicate. Din aceste considerente, excluderea mențiunii respective este necesară pentru a asigura o delimitare clară și corectă a responsabilităților instituționale în cadrul acțiunii.	Se acceptă. Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) a fost exclus.
		2. Obiectivul specific 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100% puncte de trecere a frontierei de stat, crt.20 Extinderea	Se acceptă. Indicatori delimitați.

		sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri: 2.1. Indicatorul „Studiu de fezabilitate, privind integrarea transportului de pasageri, elaborat” se va delimita de indicatorul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere”.	
		2.2 la indicatorul „Studiu de fezabilitate, privind integrarea transportului de pasageri, elaborat”: 2.2.1 costurile se vor revizui de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională a Transportului Auto), deoarece este instituția responsabilă;	Se acceptă. Urmare a avizului Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, executor a fost indicat Ministerul Afacerilor Interne, costurile au fost estimate.
		2.2.2 la rubrica Instituție responsabilă, executor principal se va indica Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională a Transportului Auto), iar co-executor se va indica Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal).	Se acceptă. Co-executor a fost indicat Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal).
		2.3 Indicatorul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere”: 2.3.1 textul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere” se va substitui cu textul „Studiu de fezabilitate privind Sistemul de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare, elaborat”. Avînd în vedere că nu se cunoaște care este costul și arhitectura sistemului de citire automată a plăcuțelor este necesar un studiu de fezabilitate. Implementarea directă a unui sistem tehnic de asemenea amploare, fără o documentare prealabilă, ar implica riscuri majore și ar putea genera cheltuieli suplimentare semnificative. Elaborarea unui studiu de fezabilitate este, prin urmare, o etapă indispensabilă. Acesta va permite evaluarea necesităților reale, analiza fluxurilor operaționale, definirea parametrilor tehnici, precum și estimarea costurilor. În lipsa acestor informații, stabilirea din start a indicatorului privind implementarea efectivă a sistemului ar fi prematură și nealinată practicilor tehnice și bugetare. În acest context, substituirea indicatorului propus inițial cu un indicator orientat asupra elaborării studiului de fezabilitate reflectă atât necesitatea	Se acceptă. Acțiune reformulată.

		fundamentării riguroase a viitoarei investiții, cât și asigurarea unui proces de planificare tehnică responsabil și eficient;	
		2.3.2 rubricile Costul total, Costuri neacoperite, Costuri totale repartizate pe ani, 2026, se vor completa cu textul „250,00”. Stabilirea acestui cost se bazează pe analiza experienței din proiectele anterioare, în care elaborarea studiilor de fezabilitate pentru proiecte cu complexitate similară s-a încadrat în costul propus. Această estimare reflectă cheltuielile necesare pentru acoperirea integrală a activităților specifice unui studiu de fezabilitate (inclusiv colectarea și analiza datelor, evaluările tehnice, modelările, consultările instituționale și elaborarea documentației finale). Prin urmare, includerea valorii de „250,00” în toate rubricile aferente costurilor reprezintă o estimare realistă și fundamentată, care asigură atât corectitudinea bugetării, cât și coerența cu standardele de cost aplicate în proiectele similare implementate în anii precedenți;	Se acceptă. Rubricile au fost completate corespunzător.
		2.3.3 la rubrica „Instituție responsabilă”, executor principal se va indica Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal).	Se acceptă.
		3. Suplimentar, la Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea, până în anul 2030, a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat: 3.1 la crt.28 Dezvoltarea infrastructurii vamale la punctele de trecere a frontierei de stat, inclusiv piste pentru AEO: 3.1.1 la rubrica Costul total, textul „363 536,6” se va substitui cu textul „366 237,8”;	Se acceptă.
		3.1.2 la rubrica Costuri totale repartizate pe surse de finanțare, Asistență externă, textul „363 536,6” se va substitui cu textul „366 237,8”;	Se acceptă.
		3.1.3 la rubrica Costuri totale repartizat pe ani, 2026, textul „284 178,7” se va substitui cu textul „286 879,9”. Modificarea este necesară reieșind din rectificarea Legii bugetului pentru anul 2025, în luna octombrie.	Se acceptă.
		3.2 la crt.29 Evaluarea tuturor punctelor de trecere a frontierei de stat de la frontiera moldo-ucraineană, în scopul estimării corespunderii acestora acquisului comunitar: 3.2.1 la rubrica Buget de stat, textul „500,0” se va exclude;	Se acceptă.

		3.2.2 la rubrica Costuri neacoperite, textul „0,0” se va substitui cu textul „500,0”;	Se acceptă.												
		3.2.3 la rubrica „Cod program/subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” textul „05/02” se va exclude.	Se acceptă.												
		4. La Obiectivul specific 2.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismelor de cooperare internațională și națională va crește capacitatea de răspuns comună, crt.38 Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine, textul:	Se acceptă. Revizuit inclusiv costul total.												
		<table><tr><td>3506</td><td>200,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>Trim. IV 2030</td><td>Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)</td></tr></table>		3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)				
		3506		200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)					
		Se va substitui cu textul													
<table><tr><td>3506</td><td>200,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td rowspan="2">Trim. IV 2030</td><td>Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)</td></tr><tr><td>05/02</td><td>200,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>Co-executor ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)</td></tr></table>	3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)	05/02	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Co-executor ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030		Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)							
05/02	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0		Co-executor ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)								
Cancelaria de Stat aviz nr. 21/1-69-11791 din 21.11.2025		În temeiul prevederilor pct. 231 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Cancelaria de Stat a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (în continuare – Program), (număr unic 752/MAI/2025) transmis spre expertizare													

		și, în conformitate cu competențele funcționale, reiterăm asupra obiecțiilor care nu au fost considerate:	
		Cu privire la partea descriptivă a Programului: 1. Fiecărui obiectiv specific îi vor fi asociați cel puțin doi indicatori de rezultat relevanți, care să permită o evaluare obiectivă, coerentă și eficientă a progresului. Selectarea indicatorilor se va realiza în funcție de capacitatea acestora de a reflecta, într-o manieră clar definită și măsurabilă, nivelul de atingere a obiectivelor stabilite. Atribuirea a minimum doi indicatori per obiectiv este necesară pentru a asigura robustețea metodologică a evaluării, deoarece un singur indicator nu poate surprinde în mod suficient complexitatea rezultatelor urmărite și poate conduce la interpretări neconcludente. Utilizarea a doi sau mai mulți indicatori permite verificarea rezultatelor din mai multe perspective, crește fiabilitatea măsurării și reduce riscul ca evoluția unui obiectiv să fie evaluată pe baza unui singur criteriu influențat de factori externi. Această abordare este conformă cu cadrul național de planificare strategică și cu standardele internaționale (SIGMA/OCDE, UE), care prevăd indicatori relevanți, măsurabili și suficienți numeric pentru a fundamenta o evaluare obiectivă și verificabilă.	
		2. La capitolul X „Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare”, pct. 215 se propune revizuirea termenului-limită pentru prezentarea rapoartelor de progres, prin înlocuirea datei anterior stabilite, respectiv 15 martie a fiecărui an, cu o nouă dată relevantă care să precedă data de 25 februarie a fiecărui an, în conformitate cu prevederile pct. 79 din Regulament.	Se acceptă. Termenul a fost revizuit.
		Cu privire la partea operațională a Programului: 3. Se impune revizuirea indicatorilor de produs de la acțiunile nr. 4, 7, 8, 10, 11, care includ sintagmele „Soluții identificate” sau „Soluții informatice asigurate” sau alte tipuri de soluții, întrucât aceștia nu oferă claritate, specificitate și sunt dificil de măsurat. Indicatorii de produs aferenți acțiunilor trebuie să fie formulați astfel încât să reflecte în mod concret rezultatul tangibil al fiecărei acțiuni, să fie specifici, măsurabili și să permită evaluarea obiectivă a progresului în implementarea programului.	Se acceptă. Indicatorii au fost reformulați.
		4. În partea ce ține de indicatorul „Funcții specializate create” de la acțiunea 15 „Operaționalizarea controlului în linia II” și acțiunea 43 „Majorarea și pregătirea efectivului”, pentru a evita angajamentele ce pot	Se acceptă parțial. Acțiunea 15 a fost completată. Acțiunea 43 a fost modificată.

		conduce la extinderea nejustificată a cheltuielilor de personal sau la crearea unor entități suplimentare, acțiunile vor fi urmate de expresia: „ <i>Necesarul de personal este alocat în mod corespunzător bazat pe o analiză sistemică a naturii, volumului și complexitatea funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite în domeniul (se va indica domeniul)</i> ”.	
		5. Acțiunile nr. 30 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Poliției de Frontieră prin construcția unei noi facilități specializate” și nr. 31 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Serviciului Vamal prin construcția unei noi facilități specializate” urmează a fi revizuite și concretizate, prin prezentarea detaliilor corespunzătoare în nota de fundamentare a proiectului Programului. În acest sens, se apreciază necesară specificarea clară a conținutului și destinației acțiunilor, în special a sintagmei „ <i>facilități specializate</i> ”, în vederea asigurării transparenței, clarității și justificării adecvate a intervențiilor propuse.	Se acceptă parțial. Sintagma „ <i>prin construcția unei noi facilități specializate</i> ” a fost exclusă.
		Reieșind din cele expuse, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030, urmează a fi promovat prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate.	
Ministerul Sănătății notificare în e-legiferare din 25.11.2025	1.	Se avizează proiectul fără propuneri și obiecții.	Se acceptă.
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” aviz nr. 3007 –228 din 25.11.2025		Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare AGE) a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne, remis spre expertizare și informare, și, în limitele competențelor funcționale, reiterăm obiecțiile și propunerile formulate în avizul AGE nr. 3007-198 din 07.10.2025, care nu au fost luate în considerație la definitivarea proiectului.	
		La Anexa la Program: 1. La crt. nr. 7, 8 și 14, rubrica „Instituție responsabilă”, Agenția de Guvernare Electronică urmează a fi exclusă de la rubrica „Co-executor”. Considerăm neîntemeiat argumentul autorului potrivit căruia AGE ar trebui indicată în proiect în calitate de co-executor, pe motiv că ar acorda „suport”	Se acceptă. Agenția de Guvernare Electronică urmează a fost exclusă de la rubrica „Co-executor”.

		instituțiilor statului care inițiază dezvoltarea unor resurse sau sisteme informaționale. Rolul AGE vizează câteva etape: a) Coordonarea prealabilă a proiectelor hotărârilor Guvernului privind aprobarea conceptelor și regulamentelor resurselor și sistemelor informaționale de stat (nu participarea directă la implementarea lor operațională); b) Participarea la mecanismul de consultare publică și avizare (art. 21, alin. (1), lit.e) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative); c) Coordonarea caietelor de sarcini ale sistemelor informaționale (Hotărârea Guvernului nr. 544/2019 privind unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor). Astfel, acțiunile pe care proiectul le atribuie AGE pot fi realizate în limitele competențelor deja conferite prin actele normative în domeniul guvernancei digitale, fără a fi necesară calificarea Agenției drept co-executor al acțiunilor respective.	
		2. Considerăm insuficientă motivarea potrivit căreia nu este necesară indicarea cadrului normativ aferent sistemelor informaționale deja utilizate, pe motiv că acestea sunt „implementate și urmează a fi dezvoltate”. Programul național are rol de document de politică publică de nivel strategic, care trebuie să asigure o corelare explicită cu actele normative ce reglementează resursele și sistemele informaționale deja existente. Planul de acțiuni este un document subsecvent, susceptibil de ajustări mai frecvente, pe când Programul trebuie să ofere imaginea completă a arhitecturii normative în care se implementează managementul integrat al frontierei de stat. Din acest motiv, menționarea cadrului normativ la nivel de Program rămâne oportună.	Nu se acceptă. Motivare rezidă în faptul că sistemele informaționale la care se face referire nu sunt implementate, ci urmează a fi dezvoltate, deci nu există cadrul normativ aferent funcționării acestora, care ar putea fi menționat în textul proiectului.
		3. Considerăm neargumentată poziția precum că nu se acceptă argumentul AGE ca pentru sistemele noi propuse, Programul să prevadă recomandări clare de reutilizare a serviciilor guvernamentale partajate (MPass, MSign, MLog, MNotify, MConnect). Or, propunerea AGE vizează o soluție juridico-tehnică ce intră direct în sfera de competență a instituției, și anume utilizarea cu prioritate a serviciilor guvernamentale partajate (MPass, MSign, MLog, MNotify, MConnect) la dezvoltarea noilor resurse și sisteme informaționale. Această abordare este în	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu un punct nou, nr. crt. 119, cu propunerea formulată.

		linie cu politicile Guvernului privind reutilizarea infrastructurii digitale comune și evitarea fragmentării soluțiilor IT. Pentru claritate, reformulăm propunerea și o redăm sub formă de modificare concretă, după cum urmează: <i>„La dezvoltarea și modernizarea resurselor și sistemelor informaționale prevăzute de prezentul Program, autoritățile responsabile vor utiliza cu prioritate serviciile guvernamentale partajate, precum serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) și platforma de interoperabilitate (MConnect), în conformitate cu cadrul normativ în vigoare privind infrastructura digitală guvernamentală și schimbul de date.”</i>	
		4. În ceea ce privește neacceptarea argumentului AGE ca în documente să se evite noțiuni generice fără nominalizarea componentelor și fluxurilor concrete, menționăm că nu se solicită detalierea exhaustivă a tuturor componentelor și fluxurilor la nivel tehnic, ci evitarea utilizării unor termeni atât de generici încât să nu permită înțelegerea minimă a arhitecturii de date pe care se bazează Programul. La etapa planificării este posibil și necesar să fie indicate: a) principalele sisteme și registre care vor fi interconectate; b) categoriile de date care vor face obiectul schimbului de date; c) tipurile de fluxuri.	Nu se acceptă. La etapa planificării este practic imposibil și irelevant de identificat componentele, categoriile de date și fluxurile concrete care vor face obiectul schimbului de date.
Congresul Autorităților Locale din Moldova aviz nr.336 din 25.11.2025		Aviz repetat la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025). 1. Considerații generale Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), în continuare Proiect.	Se acceptă.

		CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele. 1 Legislația aplicabilă 2 Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; 3 Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14; 4 Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006; 5 Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006; 6 Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern. 1. Constatări/obiectii CALM reiterează că domeniul managementului integrat al frontierei de stat ține de competența autorităților publice centrale sau reprezintă un domeniu de importanță general statală. APL doar pot contribui la consolidarea domeniului managementului integrat al frontierei de stat. Astfel, în rezultatul examinării Proiectului, nu au fost depistate devieri de la respectarea principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat în modul stabilit.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale aviz nr.04-6217 din 26.11.2025		Urmare examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i>, în limita competențelor funcționale, reiterăm propunerile ministerului prezentate prin scr. nr. 04-5380 din 13.10.2025 și anume: La proiectul Planului de acțiuni 1. La Obiectivul specific 1.2, la acțiunea nr. 8. Extinderea sistemului de informații prealabile privind pasagerii pentru colectarea datelor pasagerilor curselor internaționale rutiere și feroviare, lista co-executorilor se va	Se acceptă. Lista co-executorilor a fost completată cu <i>Agenția Feroviară</i>

		completa cu <i>Agenția Feroviară</i>, întrucât măsura vizează și transportul feroviar. Totodată, considerăm necesară solicitarea opiniei reprezentanților Asociațiilor profesionale din domeniul transporturilor rutiere, întrucât sunt vizati în mod special operatorii de transport rutier.	
		2. La Obiectivul specific 1.3, la acțiunea nr. 20. <i>Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri</i>, reiterăm că această măsură nu poate fi atribuită Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) sau Agenției Naționale Transport Auto (ANTA), deoarece depășește competențele legale stabilite prin Regulamentele lor de organizare și funcționare. Conform Hotărârii Guvernului nr. 690/2017, MIDR nu deține competențe privind dezvoltarea, operarea sau extinderea sistemelor informaționale de supraveghere și control al traficului rutier, deoarece acestea sunt activități tehnice și operaționale specifice siguranței publice și controlului de frontieră. De asemenea, ANTA nu dispune de infrastructura tehnologică, capacitățile instituționale sau mandatul legal necesar pentru operarea ori gestionarea sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare și pentru monitorizarea fluxurilor de vehicule în timp real. Atribuțiile ANTA se limitează la emiterea autorizațiilor de transport și controlul utilizării acestora, fără a include administrarea platformelor IT de monitorizare a traficului. Suplimentar, subliniem că, în cadrul ședinței pe platforma Cabinetului Prim-ministrului s-a accentuat necesitatea simplificării procedurilor de control și a reducerii timpului de staționare, prin instituirea unor mecanisme de schimb de informații. În acest sens, amintim că în vederea sporirii colaborării între autorități, Agenția Națională Transport Auto și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră au semnat, la data de 12.04.2024, un <i>Acord de Cooperare</i>. Acesta stabilește principiile, formele și condițiile de cooperare pentru asigurarea schimbului de informații privind trecerea frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport, precum și regulile de acces la resursele informaționale și categoria datelor transmise din Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră către Sistemul informațional al ANTA "<i>e-Autorizație transport</i>". Astfel, impunerea unei obligații de implementare a unor sisteme	Se acceptă. Acțiunea a fost asumată și transferată în responsabilitatea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne.

		informaționale în punctele de frontieră de către MIDR sau ANTA - autorități care nu dețin competențe legale pentru gestionarea acestei infrastructuri - nu poate fi acceptată. Prin urmare, insistăm pe excluderea prevederilor prenotate din proiect.	
Ministerul Justiției raport de expertiză nr. nr. 04/1-11596 din 26.11.2025		Urmare examinării proiectului de <i>hotărâre a Guvernului privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i>, comunicăm următoarele. Potrivit notei de fundamentare ce însoțește proiectul, elaborarea proiectului de hotărâre, rezidă în necesitatea consolidării capacității Republicii Moldova de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, integrat și aliniat la standardele europene. Astfel, <i>Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030</i> vizează modernizarea infrastructurii și tehnologiilor utilizate în punctele de trecere, crearea unui sistem unificat și digitalizat de schimb de informații între autoritățile relevante, precum și dezvoltarea mecanismelor de cooperare operațională cu Uniunea Europeană și statele vecine. Un element de noutate îl constituie instituirea mecanismului național de control al calității. Operaționalizarea completă a Unității de Informații privind Pasagerii și implementarea controlului comun/coordonat la frontieră conform Codului Frontierelor Schengen, precum și extinderea aplicării tehnologiilor de control biometric sunt priorități menite să contribuie la atingerea scopului de a securiza frontiera de stat, facilitând totodată traficul transfrontalier legal.	Se acceptă.
		În continuare, la forma actuală a proiectului se înaintează unele propuneri de îmbunătățire a calității proiectului de act normativ: La proiectul hotărârii: La definitivarea proiectului de act normativ, numerotarea elementelor structurale ale proiectului urmează a fi revizuită conform dispozițiilor statuate la art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>. Potrivit prevederilor indicate, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Observația	Se acceptă.

		dată este valabilă și în raport cu conținutul <i>Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030</i> .	
		La pct. 3 subpct. 1)-3), în vedere respectării utilizării terminologiei juridice exacte, cuvântul „către” se va substitui cu cuvintele „până la data de”.	Se acceptă.
		<i>La proiectul Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030:</i> La pct. 213 subpct. 3) în lista altor autorități și instituții publice relevante, care îndeplinesc roluri de suport, inclusiv privind digitalizarea și dezvoltarea serviciului public și legalitatea acțiunilor autorităților de control este inclus Ministerul Justiției. În acest context, este de remarcat inițial lipsa de previzibilitate a ceea ce ar însemna și în ce ar consta prin sine rolul de suport ce urmează a fi asumat de către Ministerul Justiției. Totodată, raportat la acțiunile și indicatorii de monitorizare prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030, Ministerul Justiției, în virtutea competențelor sale funcționale, nu poate fi indicat în calitate de autoritate de suport. Prin urmare, urmează a fi revizuit pct. 213 subpct. 3) în sensul excluderii Ministerului Justiției din enumerarea autorităților/instituțiilor publice relevante care îndeplinesc roluri de suport.	Se acceptă. Ministerul Justiției a fost exclus.
		De asemenea, subliniem că în conformitate cu art. 24 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 7 din <i>Regulamentul cu privire la planificarea strategică</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2022</i>, la fundamentarea, elaborarea, avizarea, consultarea și aprobarea documentelor de planificare și a documentelor de politici publice care se aprobă prin hotărâri ale Guvernului, acestora li se aplică regulile și cerințele înaintate față de actele normative, în conformitate cu <i>Legea nr. 100/2017</i>. În acest context, conținutul Programului ar fi necesar de revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă.	Se acceptă.
		Cu referire la „Figura 1 Dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport prin punctele de trecere a frontierei de stat terestre” conținută în proiectul programului, se recomandă completarea pct. 25 cu o normă de trimitere la obiectul reglementat prin figura nominalizată (obiecție valabilă în toate cazurile similare).	Se acceptă. Textul a fost completat cu norme de trimitere pentru toate figurele.

		Notele de subsol situate în marginile inferioare ale paginilor nu reprezintă elemente de structură ale actului normativ, fapt pentru care urmează a fi excluse, iar textul acestora se va integra în puncte separate.	Se acceptă. Notele de subsol au fost integrate în text.
		<i>La Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030:</i> Sintagma „Acțiuni unice identificabile” nu necesită a fi indicată repetativ în textul prevăzut pentru acțiuni.	Se acceptă. Sintagma a fost exclusă.
		Cu referire la rubrica „Instituție responsabilă”, includerea unor instituții precum Serviciul de Informații și Securitate în calitate de instituții responsabile de realizarea unor acțiuni necesită a fi revăzute, deoarece acestea nu sunt în subordinea Guvernului. Or, Guvernul nu le poate impune anumite responsabilități unor instituții care nu sunt în subordinea sa. De obicei, aceste instituții sunt incluse la rubrica „Parteneri”.	Se acceptă. Instituțiile respective au fost reflectate drept parteneri.
		La acțiunea 16 – „Dezvoltarea conceptului controlului biometric”, indicatorul „Cadru normativ elaborat și aprobat”, nu este specific Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, or, instituția publică de învățământ poate înainta acestuia propuneri de modificare normativă.	Nu se acceptă. Academia „Ștefan cel Mare” este responsabilă de instruire, instituțiile responsabile sunt indicate pentru toți indicatorii, cumulativ.
		La acțiunea nr. 38 – „Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine”, se recomandă completarea cu indicatori suplimentari aferent cooperării bilaterale și schimbului de informații (ex: „<i>Numărul schimburilor operative de informații realizate</i>”).	Nu se acceptă. Indicatorii propuși nu corespund criteriului SMART.

Ministru

Daniella MISAIL - NICHITIN